

PAPERI

V
I
R
T
A

2002 UPM-Kymmene Oyj, Kuusankosken tehtaiden julkaisu

2

**Voikkaan Tampella-hiomo
on kolmekymppinen, s. 12**

**Sikomäen historiaa
ja harmoniaa, s. 24**

Reijo
Virta

Yhteishenkeä - ei dramatiikkaa

Kymillä ja Voikkaalla järjestetään kuukausittain tilannekatsaukset, joissa toimitusjohtaja/tehtaanjohtaja **Pertti Asunmaa** kertoo henkilöstölle edellisen kuukauden ja kuluvan vuoden tuloksesta ja tuotannosta, kysynnästä ja tulevaisuuden näkymistä. Jostakin erityisaiheesta kuullaan lisäksi alan asiantuntijan esitys.

Muutamaa päivää ennen huhtikuun katsauksia ohjelmia kuitenkin muutettiin ja kutsuttiin tehtaiden väki Koskelaan. Syynä oli UPM-Kymmenen toimitusjohtajan, vuorineuvos **Juha Niemelän** tulo tilaisuuteen.

Moni pohti pikaisen ohjelmanmuutoksen syytä ja odotti dramaattisiakin tietoja. Niitä ei tullut, vaan valaiseva esitys paperiteollisuudenyleistilanteesta ja sen vaikutuksesta UPM-Kymmeneen.

Niemelä tuli Kuusankoskelle paitsi esittämään oman tilannekatsauksensa, myös kuulemaan katsaukset Kymin ja Voikkaan tilanteista. Ohjelmaan kuului niinkään tutustuminen PK 8/päällystyskone -linjan toimintaan. Hän onnitteli lämpimästi Kymiä Artti-hankkeen onnistuneesta toteuttamisesta, mutta muistutti, että asiat eivät ole valmiit. Kymin tulevaisuuteen on kuitenkin syytä suhtautua valoisasti. Viesti Voikkaan väelle oli kannustava, erityisesti kahdessa isossa koneessa Niemelä totesi olevan rakenteellista kilpailukykyä.

Vastattuaan vielä neljään henkilöstön kysymykseen sai Niemelä raikuvataplotit.

Siis: dramaattisuus puuttui, mutta yhteishenkeä oli sitäkin enemmän.

Reijo Virta

Kansikuva:
(Kimmo Seppälä)

Voikkaan
Tampella-hiomo
käynnistyi
30 vuotta sitten. SGW-
latoja Matti Tuppurai-
nen työnsä ääressä.

2/2002

Tässä numerossa mm.

- 3** Kymin Voima näkyy ja kuuluu.
- 6** 'Kuutinen' on tulossa.
- 10** Voikkaalla jaettiin ammattikirjoja.
- 12** Voikkaan Tampella-hiomo on kolmekymppinen.
- 18** Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö palkittiin.
- 20** Kuusankoski-seminaari järjestettiin 4. kerran.
- 24** Kuusankosken kaupunginosien esittelysarjassa on vuorossa Sikomäki.

Vakio palstat

- 32** Arto pakinoi.
- 33** Juttu kiertää.
- 41** Henkilöuutiset.
- 42** Kiitokset, eläkepäiville, osanottomme.
- 43** Peluri.

Kymin Voiman polttoainekenttä sijoittuu voimalaitoksen itäpuolelle. Kentän laitteiston rakennustarkastukset valmistuivat huhtikuun puolenvälin jälkeen. Huhtikuussa alueella olivat käynnissä myös asfaltointityöt.

Kymin Voima näkyy ja kuuluu!

Biopolttoaineita hyödyntävän Kymin Voiman voimalaitoksen kattilarakennus ja satametrisen savupiippu ovat jo viime loppukesästä olleet nähtävissä niin Kuusankosken keskustan, Valkealan kuin Kouvolankin suuntaan. Voimalaitoksen yhteyteen on kuitenkin rakennettu paljon muutakin: Kattilarakennuksen ja piipun väliin on noussut kolmisenkymmentä metriä korkea sähkösuodin ja itäpuolelle on tullut polttoainekenttä laitteineen.

Huhtikuun lopulla lähiseutujen asukkaat myös kuulevat voimalaitoksesta. Kattilaa ja höyryverkostoa nimittäin puhdistetaan höyrypuhalluksin. "Kolmikymppisestä" väliaikaisesta putkesta

kovalla paineella syöksyvä höyry aiheuttaa voimakkaan äänen. Ilmaan saattaa myös sinkoutua epäpuhtauksia. Siksi liikkuminen kattilan itäpuolen tietyllä sektorilla kiellettiin puhalluksien ajaksi.

Huhtikuun loppupuolella KyVo-projektin parissa työskenteli noin 350 henkilöä. Suurin osa heistä oli ulkopuolista asennustyövoimaa.

Voimalan polttoainekentän laitteiston asennustarkastukset saatiin valmiiksi sopivasti ennen höyrypuhalluksien alkamista. Tehdasalueella liikkuvan silmä saa jatkossa tottua kuorivaraston aumamaiseen ja turvesiilon kekomaiseen muotoon sekä kuoren ja turpeen vastaanottokatoksiin.

KULJETTIMET KORKEUKSISSA

Kuusanniemen puukenttä on myös saanut satoja metrejä kuljettimia päälleen. Kuorimolta lähtevä kuorikuljetin kiertää pitkän mutkan läheltä vanhaa kuorimoa ja uutta voimalaitosta ennen päätekohtaansa kuorivarastoa. Biopolttoaine puolestaan tulee kattilalle raskaampirakenteista kaksoiskuljetinta myöten.

Kuori- ja biolietekuljetinjärjestelmä kuorimolta polttoainekentälle otettiin käyttöön samanaikaisesti höyrypuhallusten aloittamisen kanssa. Kuoren ja turpeen siirrot polttoainekentältä koeajoon kattilalle aloitettiin huhtikuun lopulla.

Kuorta palaa loppuvuonna Kymin Voiman kattilassa roppakaupalla eli noin 70 rekka-autolista vastaava määrä päivässä. Noin puolet määrästä on peräisin sellutehtaan kuorimolta.

Alkuvaiheessa kattilaa lämmitetään maakaasulla. Kattilan ollessa täydessä käynnissä siellä poltetaan myös metsätähdettä ja turvetta sekä kuitu- ja biolietettä.

Tuotannolliset koeajot kattilalla aloitetaan kesäkuussa ja kaupallinen toiminta elokuussa. Uusi laitos korvaa 1950-luvulla rakennetun Kymin höyryvoimalaitoksen kaksi kattilaa.

Päivämestari Heikki Tuominen ja teknisen asiakaspalvelun päällikkö Esko Leino PK 7:n päällystysyksikön ohjauspulpetin edessä.

PK 7:n parannetut paperilajit otettu hyvin vastaan

Kymi Paper Oy:ssä on PK 8/päällystyskone -linjan uusien tuotteiden lisäksi kehitetty voimakkaasti myös PK 7:n päällystettyjä lajeja.

PK 7:n laatuojen kehitysprojekti käynnistyi vuoden 1999 alkupuolella. Jo saman vuoden syksyllä toteutettiin ensimmäiset pienimuotoiset koeajot, joissa kokeiltiin filmipäällystystä ennen pintapäällystystä. Pienien prosessi- ja laitemuutoksien jälkeen päästiin tavoiteltuun laatu-tasoon vuoden 2001 syksyllä.

“Hanke on yllättänyt käyttömiehistön positiivisesti. Tehdyt muutokset ovat antaneet ajettavuutta lisää ja myös rullien laatu on parantunut”, toteaa PK 7:n tuotantopäällikkö **Aleksander Schoschkoff**.

Koneen miehistön lisäksi laadun kehittämiseen ovat keskeisesti osallistuneet **Esko Leino** teknisestä asiakaspalvelusta ja **Jarmo Sakki** tutkimusosastolta.

Esko Leino toteaa, että Finesse 220-lajin opasiteetti on uudistusten ansiosta entistä parempi ja myös vaaleus ja valkoisuus ovat korkeampia.

“Kahteen päällystyskertaan siirtymisen ansiosta on päällysteen määrä hieman noussut.

Päällysteen peittokyky on nyt hyvä ja sen ansiosta painojäljen tasaisuus ja -terävyys sekä painetunpinnan kiilto ovat parantuneet. Painajat ovat jo käytännössä todenneet parantuneen painojäljen sekä paperin parantuneet optiset ominaisuudet.

Vanha liuostamo purettiin ja paikalle rakennetaan uusi O-vedisäiliö, joka otetaan käyttöön juhannusseisokin yhteydessä.

Perustusten teko meneillään

UUSI O-VESISÄILIÖ KUUSANNIEMEN SELLUTEHTAAN LIUOSTAMON PAIKALLE

Kuusanniemen sellutehtaan vanhan liuostamon purkutyöt saatiin päätökseen 22. maaliskuuta. Valmistelvat työt, jotka alkoivat helmikuussa, käsittivät mm. läheisen peroksidisäiliön suojauksen. Lisäksi sellutehtaan käyttöhenkilökunta pesi koko alueen klooraatti- ja rikkiyhdisteiden päästöjen välttämiseksi. Purkutyön aikana ei havaittu haitallisia kemikaalijäämiä.

Huhtikuun alussa kohteessa aloitettiin 3 000 kuutiometrin

laajuisen O-vedisäiliön perustusten teko. Säiliö on tarkoitus ottaa käyttöön juhannuseisokin yhteydessä ja ulkoerhoilu viimeistellään loppukesällä.

O-vedisäiliö on osa massan siirtojärjestelmää sellutehtaan, sellun kuivauskoneen ja paperitehtaan välillä. Massa pumpataan veteen sekoitettuna käyttökohteeseen ja massasta erotettu kuitupitoinen O-vesi pumpataan säiliön kautta jatkamaan kiertoa.

UPM-Kymmenen toimitusjohtaja, vuorineuvos Juha Niemelä selvitti Kymin ja Voikkaan yhteisessä tilannekatsauksessa 12.4. paperiteollisuuden yleistä suhdanne- ja markkinatilannetta sekä kosketteli Kuusankosken tehtaiden näkymiä. Tilaisuuden jälkeen hän vaihtoi ajatuksia ulkoaluetyöntekijä Timo Palomäen (oikealla) kanssa. Mikko Äärynen (vasemmalla) tulkitsti katsauksen viittomakielellä ja auttoi Niemelän ja kuulovammaisen Palomäen keskustelussa.

KYMIN JA VOIKKAAN TILANNEKATSAUKSESSA 12.4. ERITYISVIERAANA

UPM-Kymmenen toimitusjohtaja Juha Niemelä

KUVA: MIKA HONKALINNA

YHTIÖKOKOUS HYVÄKSYI HALLITUKSEN EHDOTUKSEN

Repoveden kansallispuistohanke etenee

UPM-Kymmenen yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen noin 560 hehtaarin lahjoittamisesta Suomen valtiolle Valkealan kunnan Repoveden Natura-alueelta perustettavaa kansallispuistoa varten. Lisäksi päätettiin hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että yhtiö hakee luonnonsuojelulain mukaista korvauksetonta rauhoitusta alueella sijaitsevalle noin 1400 hehtaarin metsätalousmaalle.

KUVA: REIJO VIRTA

Osasto 19:n eläkeläiset tehdasvierailulla

Kymin paperiammattiosasto 19:n eläkeläisjäsenet oli kutsuttu tehdasvierailulle Kymi Paper Oy:lle 20. maaliskuuta. Vierailun aikana tutustuttiin mm. uudistettuun PK 8:aan, jota esitteli paperitehtaan tehtaantjohtaja Timo Johansson.

TOUKOKUUN ALUSSA SE TULEE ...

Kuusankosken tehtaiden verkkolehti 'Kuutinen'

Intranetin käyttö monipuolistuu Kuusankoskella, kun KuusankoskiNetiin liitetään Kymin ja Voikkaan yhteinen verkkolehti 'Kuutinen'. Uusi julkaisu aloittaa ilmestymisensä 'testinä' heti vapun jälkeen. Paperivirta ja Woikas-lehti ilmestyvät suunnitellusti: molempia tehdään kuluvan vuoden aikana kuusi numeroa.

'Kuutinen' on Kymin ja Voikkaan sisäinen verkkojulkaisu. Se on oma itsenäinen sovelluksensa KuusankoskiNetissä. 'Kuutinen' on intranetin kautta koko UPM-Kymmenen luettavissa. Se on tällä hetkellä pilot-verkkojulkaisu konsernissa.

Uusi numero ilmestyy parin viikon välein. Kuusankosken tehtailla lehdestä otetaan keskitetysti myös paperitilusteet tuotanto- ja kunnossapito-osastoille – paikkoihin, joissa henkilökunnalla on huonot mahdollisuudet päättteen käyttöön.

VERKKOLEHTI JA INTRANET OVAT KAKSI ERI ASIAA

Verkkolehden tarkoituksena on intranetissä julkaistavaa lehteä. Siinä on 'lehtimäinen' sisältö ja ulkoasu, jotka eroavat selkeästi muusta intranetistä. Lehden selailumahdollisuudet on pyritty

tekemään mahdollisimman selkeiksi ja yksinkertaisiksi. Verkkolehti on A4-kokoinen myös ruudulla, koska julkaisusta otetaan paperitilusteet.

Verkkolehden eduksi perinteisiin julkaisuihin nähden voidaan laskea mm. sen nopeus, ajankohtaisuus, helppotekoisuus sekä säästöt julkaisukustannuksissa suhteessa julkaisujen määrään. Kuusankoskella verkkolehden yhtenä tärkeänä tavoitteena on saada entistä enemmän osastojen toimintaa esiin. Intranetiin verrattuna verkkolehden eduksi voinee sanoa myös sen, että kahden tehtaan ajankohtaiset asiat ovat nyt keskitetysti yhdessä paikassa.

Ollennainen ero totuttuun intranetiin verrattuna on, että verkkolehdessä olevat jutut ovat toimitettuja, nimenomaan verkkojulkaisua varten tehtyjä. Esimerkiksi perinteisiä uutistiedotteita ei julkaista verkkolehdessä vaan

KuusankoskiNetissä. Nimitystiedotteen sijasta verkkolehteen saatetaan tehdä esittelyasianomaisesta uuden viran haltijasta. Liikuntaa ja vapaa-aikaa esitellään kuvin ja pienin tarinoin. Niihin liittyvä ilmoittelu kuuluu paremmin jälleen intranetin puolelle.

'TOIMITTAJARINKI' KASVAA VÄHITELLEN

'Kuutista' vetää ensi vaiheessa Irma Niemi viestinnästä. Lehden ulkoasun suunnittelusta vastaavat Ulla Parikka ja Soile Kärhä. Verkkolehden toimitustyö aloitetaan 'viestintävetoisesti', mistä se laajenee vähitellen verkkolehti-työryhmän muihin jäseniin ja edelleen osastoille nimettäviin yhteystoimittajiin.

Verkkolehti-työryhmään ovat kuuluneet edellä mainittujen henkilöiden lisäksi Pertti Kohopää Voikkaan kuorimolta, Maarit Lahtinen Kymin paperitehtaalta, Juha Marttila Voikkaan hiomolta ja Jukka Vartiainen Kuusanniemen sellutehtaalta. Konsernin tietohallinnosta on teknistä tietämystä ja tukea antanut Kerttu Rossi. Projektin valvojana on toiminut Martti Purmonen.

Eija Peltonen Voikkaan tehtaalta voitti verkkolehden nimikisan ehdotuksellaan 'Kuutinen'. Nimestä tulee hauska mieleen Kuusankoski, uutinen ja jonkinlainen tutunomaisuus ja läheisyys. Nimikisaan saapui yhteensä 92 erilaista nimiehdotusta.

KuusankoskiNet otettiin käyttöön

Kuusankosken tehtaiden intranetit KymiNet ja WoiNet yhdistyivät 18.3. KuusankoskiNetiksi. Uusi netti palvelee Kymi Paper Oy:n ja UPM-Kymmene Oyj, Voikkaan tehtaan sisäisenä, sähköisen viestinnän kanavana.

KuusankoskiNetin käyttöönotto onnistui mukavasti – saatu palaute ja kommentit ovat olleet pääosin myönteisiä. Kahden tehtaan erillisten intranetien rakenteellinen yhdistäminen ei ollut helppoa. Yllättävää oli miten paljon osastoilta löytyi yhteishenkeä ja joustavuutta toimivan rakenteen aikaansaamiseksi. Asioita saatiin eteenpäin yhdessä sovittamalla ja kokeilemalla.

Haluan kiittää intranetin käyttäjiä ja kaikkia Kymin ja Voikkaan osastoja kärsivällisyydestä: tietojen siirto ja rakenteen tarkistukset ovat ajoittain viiväs-

tyttäneet tiedon saantia. Ihmisiltä on löytynyt kiittävästi malttia odottaa.

KymiNetistä ja WoiNetistä siirrettiin KuusankoskiNetiin yhteensä yli 1000 voimassaolevaa asiakirjaa sekä kymmeniä eri sovellusnäkyymiä ja linkkiyhetyksiä. Uuden intranetin sisältö on lähtenyt hitaasti, mutta van- kasti nousuun.

KuusankoskiNetistä ja toukokuussa aloittavasta verkkolehdestä 'Kuutinen' tehdään erillinen opas, joka jaetaan Kuusankosken tehtailla. Siinä kerrotaan tarkemmin intranetin sisällöstä ja palveluista. KuusankoskiNetin sisältö ja rakenne tarkentuvat vielä huhti-toukokuun aikana.

Intranet-raportoinnin piiriin KuusankoskiNet saadaan toukokuun alussa.

Irma Niemi

INTERNETHAKU SUOSITUIN

Kesätyöntekijät valittiin

Voikkaan tehtaalle haki kesätyöpaikkaa määräaikaan eli helmikuun loppuun mennessä yhteensä 1001 henkilöä. Hakutavoista suosituin oli internethaku, jonka kautta hakijoita tuli 790, toimistolla kävijöitä oli 190 ja kirjallisia hakemuksia tuli 21.

VÄHEMMÄN HAKIJOITA KUIN VIIME VUONNA

Viime kesään verrattuna hakijamäärä putosi parilla sadalla. Internethaun kautta saattoi hakea vain yhdelle UPM:n tehtaalle viime kesäisen kahden tehtaan sijaan.

Kaikki hakemukset käsiteltiin ja valinnat tehtiin maaliskuun aikana ja vastaukset hakijoille postitettiin huhtikuun alussa. Ensimmäiset lomittajat tulevat töihin huhtikuun puolivälissä.

Ikärakenteeltaan ylivoimaisesti suurin hakijaryhmä on 20–24 vuotiaat. Koulutukseltaan hakijoista suurin ryhmä tulee ammattikorkeakouluista, toiseksi teknillisistä kouluista ja kolman-

neksi suurin ryhmä on ammattilaitosten opiskelijat. Naisia hakijoista oli 385 (38 prosenttia) ja miehiä 616 (62 prosenttia).

Toimistolla työhakemuksensa jättäneitä ja pienimuotoisessa haastattelussa kävi toimiston aukiolopäivinä keskimäärin 8 henkilöä/päivä tammi-helmikuun aikana.

Nuorille, alle 18-vuotiaille ja peruskoulun käyneille, järjestetään viisi "tonnilla töihin" -jaksoa alkaen 3.6. ja päättyen 9.8.

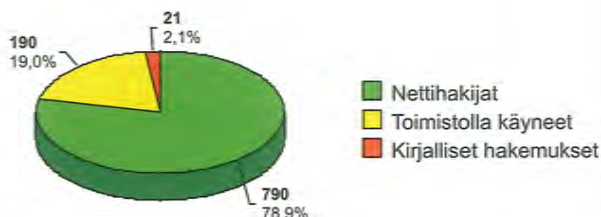
KESÄTYÖPAIKAT KYMILLÄ

Kesätyöpaikkaa Kymiltä haki 28.2. mennessä 1 463 henkilöä. Internetin kautta haki 1 412 henkilöä ja paperihakemuksia saapui 52. Viime kesään verrattuna hakijamäärä pysyi suunnilleen samana.

Myönteiset vastaukset postitettiin huhtikuun alussa ja kaikille hakemuksensa jättäneille vastattiin huhtikuun aikana.

Alle 18-vuotiaille järjestetään Kymillä kolme "tonnilla töihin"-jaksoa.

Voikkaan kesätyöhakemukset 2002

UPM-Kymmenen visuaalinen ilme on yhdenmukaistunut

”**L**uodessamme UPM-Kymmeneelle kansainvälisesti vahvaa yritysilmettä on olennaisen tärkeää, että me kaikki eri puolilla yhtiötä työtä tekevät käytämme yhdenmukaisesti visuaalisen identiteettimme tunnusmerkkejä ja noudatamme niiden käytöstä annettuja ohjeita”, toteaa toimitusjohtaja **Juha Niemelä** yhtiön uudistetun yritys-kuvakäsikirjan johdannossa.

Suunnittelupäällikkö **Pentti Oksanen** toteaa, että nyt noin vuoden käytössä olleet tarkennetut ohjeet ovat osoittautuneet onnistuneiksi. Tästä osoituksena on hänen mukaansa mm. se, että Haindlissa ohjeet hyväksyttiin lähes sellaisenaan.

”Muutamia puutteellisuuksia on havaittu, mutta ohjeistoa ei koskaan voi ulottaa koskemaan kaikkia elämänalueita. Täydennyksiä ohjeisiin on myös tehty pyydyttäessä”, sanoo Oksanen.

Tehdasalueiden viitoituksessa on Oksanen mukaan tapahtunut kehitystä, vaikka korjattavaa riittää edelleenkin. Työasut yhtenäistyvät pikapuoliin Lindströmin kanssa tehdyn sopimuksen ansiosta.

”Eniten ongelmia on kuljetusvälineissä. Rekkoihin ja jakeluautoihin teippauksia teettävät unoh-

tavat usein, että logoamme ei saa käyttää mielivaltaisesti. Siihen pyritään saamaan parannusta”, toteaa Oksanen.

Linkki ohjeisiin löytyy KuusankoskiNetistä kohdasta Henkilöstöhallinto => viestintä => ohjeet. Kuusankoskella visuaalista identiteettiä koskeviin kysymyksiin vastaavat mm. tiedottajat **Irma Niemi** ja **Ulla Parikka** sekä viestintäpäällikkö **Reijo Virta**.

KESKEISIÄ KOHTIA

Yhtiön virallinen rekisteröity nimi on suomeksi ja ruotsiksi UPM-Kymmene Oyj sekä kaikilla muilla kielillä UPM-Kymmene Corporation. Teksteissä ja epävirallisissa kirjeenvaihdoissa suositellaan UPM-Kymmene-nimen käyttöä.

Muotoa UPM-Kymmene-konserni käytetään, kun puhutaan konsernikokonaisuudesta mukaan lukien tytäryhtiöt.

UPM-Kymmenen liikemerkki on UPM-Kymmenen aarnikotkan ja UPM-Kymmenen logotyypin kiinteä yhdistelmä. Aarnikotka on aina keskitetty logotyypin yläpuolelle. Liikemerkin osien asema ja koko toisiinsa nähden ovat vakiot, eikä niitä saa muuttaa.

Liikemerkin ympärille on aina jätettävä tilaa vähintään puolet lii-

kemerkin korkeudesta ylä- ja alapuolelle sekä puolet leveydestä kummallekin sivulle.

Liikemerkissä aarnikotka on ensisijaisesti UPM-Kymmenen vihreä ja logotyyppi musta. Käyttöä tarkoituksesta riippuen liikemerkki voi olla myös yksivärinen musta, valkoinen tai yksivärinen UPM-Kymmenen vihreä.

Yhtiön perusväri ja ensisijainen väri eri sovelluksissa on UPM-Kymmenen vihreä. Myös eri rasterivaihtoehtoja on mahdollista käyttää.

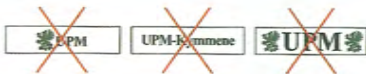
UPM-Kymmenen tekstityypit ovat kaikessa viestinnässä Times New Roman ja Futura. PC- ja verkkosovelluksissa käytetään Futuran sijasta Arialia tai Helveticaa.

UPM-Kymmenen aaltoviiva lisää yhtiön erottuvuutta muista. Sitä käytetään yhtiön kaikissa julkaisuissa ja se on peruselementti ilmoituksissa ja tuotemateriaaleissa.

Käytettäessä aaltoviivaa ja UPM-Kymmenen liikemerkkiä yhdessä on liikemerkki keskitettävä aaltoviivan vasemman tai oikean kaaren keskikohtaan sekä vähintään kaaren ylä- tai alareunan tasolle.

Uusituissa ohjeissa on myös esitteiden suunnitteluohje. Se on

Visuaalinen identiteetti -ohjeistuksessa on määritelty muun muassa se, miten UPM-Kymmenen tunnuksia tulee käyttää rekka-autoissa.

kehitetty helpottamaan toimeksiantajien ja suunnittelijoiden työtä.

UPM-Kymmenelle luotu asiakirjojen oma asetelustandardi takaa sen, että ilme säilyy yhdenmukaisena riippumatta siitä, mistä yksiköstä tai maasta viesti on peräisin.

Tekstinkäsittelyohjelmiin on tehty pohjat perusasiakirjoista. Ne ja käyttöohjeet löytyvät tietohallinnon kautta.

Näyttöesityksien pohjana on käytettävä UPM-Kymmenen näyttöesitys- ja kalvomalleja. Grafiikkaohjelmia varten on tehty valmiit pohjat, jotka saa UPM-

Netistä. Paikallinen IT-tukihenkilö auttaa tarvittaessa.

Aarnikotkan osasuurennoksia voi käyttää koriste-elementteinä painotuotteissa ja mainoksissa. Sallitut rajausvaihtoehdot on esitelty yrityskuvakäsikirjassa. Rajauksia ei käytetä vaatteissa eikä mainoslahjoissa. Aarnikotkaa ei myöskään liikelahjoissa saa käyttää ilman logotyyppejä.

Voikkaalla jaettiin ammattikirjoja

Voikkaan kerholla juhlittiin 6. maaliskuuta ammattikirjan suorittaneita paperimiehiä ja -naisia. Kaikkiaan 11 alan eri-ikäistä ammattilaista vastaanotti todisteen tiedoistaan ja taidoistaan, joukossa myös Heli Avikainen ja Pasi Laatunen, joiden haastattelu on viereisellä sivulla.

Ismo Vuorinen, Pasi Pakkala, Hannu Metsälä, Heikki Saksa, Pertti Reinikka, Pasi Laatunen, Maija Lemminkäinen, Stefan Koivikko, Heli Avikainen ja Marko Heikkinen nostivat maljan onnellisesti päättyneen urakan kunniaksi. Kuvasta puuttuu Isto Laurila.

Mikä ammattitutkinto?

Paperiteollisuuden ammattitutkinto muodostuu viidestä pakollisesta osasta ja viidestä valinnaisesta osasta, joista kahdessa osassa ammattitaito osoitetaan vain käsitteellisellä tasolla.

Paperiteollisuuden erikoisammattitutkinto muodostuu kahdesta pakollisesta osasta ja viidestä valinnaisesta osasta. Ammattitutkinnoissa käsitteellisellä tasolla suoritettujen tutkinnon osat voidaan hyödyntää erikoisammattitutkinnon suorituksessa.

Tutkinnon perusteet vahvistaa opetushallitus paperi- ja kemianteollisuuden alan koulutustoimikunnan esityksestä. Koulutustoimikunta on opetushallituksen yhteydessä toimiva ammattialan asiantuntijaelin, jossa ovat edustettuina alan työn-

antajat, yöntekijät, opettajat, tutkijat ja opetusviranomaiset.

Ammattitutkinnon suorittaminen edellyttää tutkinnon kaikissa osissa hyväksyttyä arvosanaa.

Tutkinto suoritetaan siten, että ensin osallistutaan ammattitaitoon johtavaan tai ammattitaidon puutteita korjaavaan koulutukseen ja sen jälkeen osoitetaan edellytetyt ammattitaito.

Opetus toteutetaan monimuotoisesti aikuisen ihmisen tarpeet ja erityispiirteet huomioon ottaen.

Henkilökohtainen opiskeluohjelma laaditaan yhteistyössä opiskelijan kanssa. Tällöin otetaan huomioon ne valmiudet, jotka hän on jo hankkinut aikaisemmalla työ- tai muulla kokemuksella sekä opiskelulla.

Aidin ja isän puolelta neljännen polven tehtaalainen **Heli Avikainen** vastaanotti oman ammattikirjansa kuuden vuoden opiskelun jälkeen. "Opiskelu venyi niin pitkäksi minusta riippumattomista syistä, mutta onpahan nyt saatu päätökseen", Heli toteaa tyytyväisenä.

Uransa paperintekijänä Heli aloitti "tonnilaisena" vuonna 1993 Kymillä. Teollisuusoppilaitoksesta valmistuttuaan hän tuli Voikkaalle töihin. Kokemusta on kertynyt eri koneilta jo kesätöissä. Vuodesta -95 hän on työskennellyt PK 16-17:n pituusleikkurilla.

Heli aloitti ammattitutkinto-opiskelut vuonna -96. Kurssit olivat hänen mielestään antoisia. Oli hyvä kuulla muiden kokemuksia ja tapoja tehdä paperia. Helin opiskelemisen tavoite oli kartuttaa ammattitaitoa ja syy mielenkiinto paperintekoon. "Kyllä se mielenkiinto on saatu varmaan jo geneeissä", nauraa Heli. Näyttökoe jännitti Heliä etukäteen yllättävän paljon, mutta sitä mukaa, kun homma eteni, niin jännityskin hälveni.

Miesvoittoisessa paperimaailmassa työskenteleminen ei aiheuta Helille ongelmia. "Miesten kanssa on hyvä työskennellä. Asiat puhutaan suoraan ja välillä isoilla kirjaimilla, mutta sitten on ilma puhdistunut ja on hyvä jatkaa työntekoa", Heli toteaa. Hän kertoo työskentelevänsä kivassa työporukassa.

Heli suhtautuu luottavaisesti tulevaisuuteen, vaikka "oma" paperikone pysähtyykin lopullisesti tämän vuoden vappuna. Hän uskoo, että töitä löytyy tekevälle ja tähtäimessä on olla joskus paperikoneenhoitaja.

Heli aikoo jatkaa opiskeluaan erikoisammattitutkinnon suorittamiseksi. Hän suosittelee ammattitutkinto-opiskelua muillekin. ■

Uraportailta ylöspäin

Pasi Laatusen tie paperimieheksi alkoi Voikkaan tehtaalla kesäkuun alussa vuonna 1985, kun hän valmistui Kymin teollisuusoppilaitoksesta ja astui mukaan työelämään. Hän ehti olla vajaan vuoden PK 16:n pituusleikkurilla, kun armeija kutsui. Siiviiliin päästyään hän jatkoi saman koneen varamiehenä. Nykyisin hän toimii PK 16-17:n varasynterimiehenä.

Ammattitutkinto-opiskelunsa hän aloitti vuonna -97. "Olin ollut jo sen verran aikaa työelämässä, että jonkinlainen opiskelu alkoi taas kiinnostaa", kertoo Pasi. Kuultuaan ammattitutkinnon suorittamismahdollisuudesta hän tarttui oitis tilaisuuteen. "Ajattelin, että olisi mielekästä syventää jo omittuja tietoja ja taitoja."

Kaiken kaikkiaan opiskelu vei nelisen vuotta. Pasi mielestä opiskeluaiakataulu oli turhan väljä. Toisaalta hän ymmärtää, että työn ohessa opiskeleminen asettaa erilaiset vaatimukset ajan käytölle kuin päätoimisesti opiskeltaessa, kaikilla ei ole mahdollisuutta nopeampaan vauhtiin.

Pasi koki kurssit mielekkäiksi. Jotkin siellä käsitellyt asiat olivat ennestään tuttuja, mutta paljon oppi uuttakin. Hyvä oli myös, että kursseilla tapasi kollegoita muilta tehtailta. Voi vaihtaa kokemuksia ja terveellistä oli huomata, että muuallakin tiedetään ja osataan, että saman asian voi tehdä oikein monella tavalla. Pientä kritiikkiä Pasi esittää siitä, että uutuuksien esitteleminen kurssilaisille maistui toisinaan pelkältä laite-esittelyltä ja valmistajan mainospalalta.

Ammattitutkinnon suorittaminen on Pasi mielestä tavoitteellista opiskelua oman ammatitaidon kartuttamiseksi ja tulevaisuuden turvaamiseksi. Se on myös työntekijän sijointuustyöntekijään, maksaahan työnantaja koulutuksen ja järjestää mahdollisuuden siihen osallistumiseen.

Pasi aikoo jatkaa opiskelua erikoisammattitutkinnon suorittamisella, kunhan tarvittavat selvitykset ja suunnitelmat saadaan tehdyiksi. Hyvien kokemustensa perusteella hän suosittelee muillekin ammattitutkinnon suorittamista. ■

Kolmekymppinen.
Vakaa ja luotettava.
Ei ajan viimeisimpien virtausten mukainen, mutta omassa luokassaan varsin kelvollinen ja toimintakykyinen.

Näin voisi luonnehtia Voikkaan SGW-hiomoa (lyhenne sanoista stone ground wood), joka valmistajansa mukaan tunnetaan myös Tampella-hiomon nimellä.

Kolme hiomon toimintaa läheltä seurannutta ja siihen vaikuttanutta henkilöä, Voikkaan tehtaan entinen tuotantopäällikkö **Åke Lindholm**, eläkkeellä oleva ylimestari **Keijo Salonen** ja hiomomestari **Osmo Hirvonen**, kokoontuivat merkkivuoden kunniaksi muistelemaan hiomon tähänastisia vaihteita.

Tampella-hiomo

– *luotettava puunpurija*

Armeijan helikopteri luomassa hiomon perustuksia loppuvuodesta 1970.

Suomen armeijan raskasrakenteinen helikopteri suoritti vaativaa tehtävää Voikkaan tehdasalueella loppusyksystä 1970. Voimakas tuuli oli pilannut ensimmäisen yrityksen, ja kone oli joutunut palaamaan Uttiin odottamaan suotuisampia olosuhteita. Toisella yrittämällä työ sujui mallikkaasti. Helikopteri upotti teräspilarin toisensa jälkeen virtaavaan jokeen tarkoin määrätyille paikoille.

Åke Lindholm: *Tampella-hiomo rakennettiin joen päälle. Ei ollut muuta paikkaa. Se oli tietäkseni ensimmäisiä kertoja, kun helikopteri hoiti rauditustyöt. Kahden viikon urakka saatiin hoidettua muutamassa tunnissa. Täytyy nostaa hattua niille, jotka sen järjestivät ja suorittivat. Me tavalliset paperimaakarit emme olisi siihen pystyneet.*

Keijo Salonen: *Rakentamisesta suoriuduttiin pitkälti omin voimin Jankerin Matin ja Björnin Villen johdolla.*

Osmo Hirvonen: *Tampella-hiomo taisi olla niitä viimeisiä suuria projekteja, joita Voikkaan oma rakennusosasto toteutti.*

OSTOMASSASTA OMAAN TUOTANTOON

Tampella-hiomon rakentaminen toimi eräänlaisena päätepisteenä Voikkaan suurten investointien vuosikymmenelle.

Tampella-hiomoa tarkastamassa (vas.) entinen tuotantopäällikkö Åke Lindholm, eläkkeellä oleva ylimestari Keijo Salonen sekä hiomomestari Osmo Hirvonen.

Tampella-hiomon valvomossa (vas.) hiomonhoitaja Jukka Hämäläinen, Åke Lindholm, Osmo Hirvonen sekä Keijo Salonen (kuva keskellä).

Hiomolla työvuorossa (vas.) hiomomies Juhani Lunkka, konelatoja Veli-Matti Verho, yhtiön ammattikoululainen Jari Vekkelä ja vuoromestari Seppo Vauhkonen (alimmainen kuva).

Sotien jälkeisinä vuosina oli keskitytty lähinnä olemassa olevan tuotantokoneiston korjaamiseen ja ajanmukaistamiseen. Laajennusvaiheeseen siirryttiin, kun yhtiön johto teki päätöksen yhdenmutoista paperikoneen hankkimisesta Voikkaalle. Vuonna 1961 valmistunut PK 11 oli varovaisuussyistä mitoitettu hiomon silloisen tuotantokapasiteetin mukaan, ja jälkeempään se osoittautui liian kapeaksi. Kun kahdestoista paperikone, PK 18, käynnistyi vuonna 1968, lisämäärän tarve oli ilmeinen.

Massavajeen helpottamiseksi Voikkaalle pumpattiin putkea pitkin ns. puoliselua Kuusanniemen sulfaattiselutehtaan yhteydessä toimineelta puolikemiallisen koivumäärän osastolta. Massan käyttö Voikkaan sanomalehtipaperissa jouduttiin kuitenkin lopettamaan muutaman vuoden jälkeen. Etenkin saksalaisista painotaloista saatiin kielteistä palautetta, sillä painoväri tunkeutui koivumäärän sisältävän paperin läpi.

Osmo Hirvonen: *Puolisella, niin kuin muistetaan, osoittautui varsin ongelmalliseksi. Laatu- vaihteluista johtuen mm. sen saostaminen oli vaikeaa. Myös paperin laadulliset ongelmat nousivat esille.*

Keijo Salonen: *Niin, se pölyäminen. Kyllä koivumäärän vielä paperikoneessa pelasi, muttei*

enää painokoneessa. Niinpä ostaja uhkasi, että kaupat loppuvat, jos puoliselua on yhtään paperissa.

Åke Lindholm: *Entä muistatko sitä aikaa ennen Tampella-hiomon valmistumista, kun me jouduimme ostamaan minkälaisia puumäärää tahansa, kunhan vain saimme jotain, mitä saattoi kutsua kuiduksi. Sitä ostettiin Pyhtäältä...*

Keijo Salonen: *Kajaanista...*

Osmo Hirvonen: *Nokialta, Ruotsista... Myös Kymin hiomolta ajettiin autolla lisämäärää.*

Åke Lindholm: *Siis kartonkimäärä suureksi osaksi. Ja sitten jouduttiin hankkimaan jauhimia, jotta saataisiin karkea hioke hienonnettua käyttökelpoiseen muotoon.*

Osmo Hirvonen: *Aika monta vuotta sinniteltiin tällä ostomäärällä. Oliko sitten niin, että PK 18:n rakentamisen jälkeen yhtiön ns. rahanvartijat uskasivat seuraavan kerran avata rahapussin nyörejä vasta 1970-luvun vaihteessa?*

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Tampella-hiomo - luotettava puunpurija

Jatkoa edelliseltä sivulta.

Åke Lindholm: *Päätös uudesta hiomosta oli varmasti tehty jo aiemmin. Mutta ensin oli ratkaistava, millainen hiomo soveltui meidän tarpeisiimme ja käytettävissä olevaan tilaan. Tampella oli jo saavuttanut sen verran nimeä, että se katsottiin sopivaksi toimittajaksi.*

Keijo Salonen: *Hankkeen toteutusajataulu oli kiinni myös Tampellan kyvystä toimittaa tilaus. Edellissyksynä Tampella oli toimittanut vastaavanlaisen hiomon Kajaaniin. Olin itse sitä ylösajamassa. Saman käynnistysporukan Tampella lähetti myös tänne Voikkaalle.*

ALKUVAIKEUKSISTA TUOTANTOTAVOITTEISIIN

Tampella-hiomo käynnistyi 1. helmikuuta 1972 neljän hiomakoneen voimin. Täyteen tuotantoon eli kahdeksan kiven hiontaan päästiin saman kuun puolivälissä.

Osmo Hirvonen: *Muistan ikäni, kun Tampella-hiomo käynnistettiin. Siellä oli lukuisia putki-
vuotoja. Nykyään sellainen on täysin tuntematonta.*

Keijo Salonen: *Tulihan siinä synnytystuskia. Milloin putkien hitsaussaumamat eivät kestäneet, milloin joku vesipumppu pysähtyi ja vehkeet rupesivat menemään rikki. Yhdessä vaiheessa kaikki näytti olevan käynnissä, mutta vettä ei vain tullut johtuen ns. ilmavaivoista putkistoissa. On mahdotonta laatia tarkkaa käsikirjoitusta siitä, miten tällainen laitos ajetaan ylös. Joka tapauksessa siitä käsikirjoituksesta jouduttaisiin poikkeamaan.*

Osmo Hirvonen: *Hiomon tuotantotavoitteeksi oli asetettu 40 tonnia per kivi vuorokaudessa*

(eli kahdeksalla kivellä yhteensä 320 hioketontia vuorokaudessa, toim. huom.). *Raporttien mukaan puolisen kuukautta käynnistämisen jälkeen tehtiin jo runsaat 314 tonnia vuorokaudessa. Siis määrällisesti päästiin tuotantotavoitteeseen varsin nopeasti. Laadullisesti sen sijaan oli vielä toimomisen varaa.*

Tampella-hiomon käynnistyminen oli vain yksi osa Voikkaan massantuotantoa laajentavia ja tehostavia uudistustöitä. Vuonna 1971 oli valmistunut uusi puunvastaanottolaitos. Maaliskuussa 1972 otettiin käyttöön vanhan Voith-hiomon automaattinen puunsyöttölaite, joka ruokki myös vieressä sijaitsevia Tampella-hiomakoneita. Muutostöihin liittyi myös vuonna 1936 valmistuneen prässihionon pysäyttäminen.

REIKÄSIHDISTÄ LANKASIHTIIN

Tampella-hiomoon oli suunniteltu kahden hiomakoneen laajennusmahdollisuus, joka myös toteutettiin vuonna 1979.

Åke Lindholm: *Silloin kun Tampellaa suunniteltiin, monet sanoivat minulle, että hulluja te olette, kun rakennatte niin ison hiomon. Eikä kestänyt kuin seitsemän vuotta, niin sitä piti jo laajentaa. Tämä on hyvä esimerkki siitä, miten teollisuudessa jokaisen osa-alueen on kehitettävä. Kaikki riippuu kaikesta.*

Hiomon toimintojen asteittainen siirtäminen atk-pohjaiseen Damatic-ohjaukseen alkoi vuonna 1984 ja jatkuu edelleen. Rejekttilajittelua uusittiin vuonna 1988. Hiomakivien käyttöikä kasvoi merkittävästi, aiemmasta parista kolmesta vuodesta jopa kahdek-

saan vuoteen, kun prosessissa kiertävää 0-vettä alettiin puhdistaa suihkuvesisihdeillä vuonna 1993. Puhtauden lisäksi myös 0-veden lämpötilaa haluttiin laskea. Vuodesta 1994 lähtien sen sisältämä ylimääräinen energia, noin 6–7 MW, on otettu talteen lämmönvaihtimella ja siirretty tehtaan vesikiertoon. Tämän ansiosta myös lajittelun syöttöpumpun toiminta on saatu vakiintumaan.

Osmo Hirvonen: *Hiokkeen laatua on merkittävästi onnistuttu parantamaan vuosina 1992–1994 käyttöön otettujen lankasihtien ansiosta. Siinä missä sihdin reikäkoko oli aiemmin 1,2–1,4 mm, se on lankasihdissä vain 0,13 mm. Massa on entistä sidoskykyisempää, ja pölyämisiongelma paperikoneella on vähentynyt. Toinen keskeinen parannus massan laadun suhteen saavutettiin, kun vuosina 1994–1996 siirryttiin hiomakivien käsittelyssä ns. vesiteräyksen. Siinä kiven pinta puhdistetaan kovalla, 1 500–2 500 baarin, vesipaineella.*

KEHITYKSEN MYÖTÄ NUORIMMASTA VANHIMMAKSI

Vuonna 1991, parin toimintavuosisikymmenen jälkeen, Tampellan SGW-hiomo sai Voikkaalla vanhemman hiomon aseman. Tällöin käynnistyi moderni PGW-S-painehiomo, joka tuottaa hioketta noin 500 tonnia vuorokaudessa 4,5 baarin ylipaineella ja jopa 140 °C lämpötilassa. Samassa yhteydessä vuonna 1929 käynnistetty Voith-hiomo pysäytettiin.

Keijo Salonen: *Painehiomon myötä hionnan periaate on mielestäni kokonaan muuttunut. Entisaikaan hiomakivi oli kuin tah-*

ko. Puuta painettiin kiveä vasten, joka repi ja murskasi sen. Nyt on nostettu painetta ja lämpötilaa niin, että kuituja sitova ligniini antaa periksi ja kuidut irtoavat toisistaan, ennen kuin kivi ne katkoo. Toisin sanoen hiontateknikassa on lähestytty selluloosan keittämistä. Kyllä Tampella-hiomon kuitu on selvästi lyhyempää kuin painehiomon ehyt ja tupsupäinen kuitu.

Åke Lindholm: *Nyt täällä Voikkaalla siis pyörivät Tampella- ja painehiomo. Ja niillä on töitä... Muttei ilmeisesti ihan täydelle kapasiteetille?*

Osmo Hirvonen: *Siinä vaiheessa, kun PK 16 pysähtyy, hiomolle jää jossakin määrin ylikapasiteettia. Tampella-hiomon hioketta on myyty Kaukaan tehtaalle Lappeenrantaan paksujen paperilaatujen valmistukseen. Meillehän se olisi aika hyvä bisnes, mutta Kaukas ei luonnollisesti ostayhtään enempää, kuin mitä se tarvitsee tuotantohiippujensa tasaimiseen. Ensi vuoden alussa ollaan sitten siinä tilanteessa, että PK:t 11 ja 18 ottavat hiokkeensa painehiomolta, jonka lajittelulinjat uusitaan sekä asennetaan PK 18:n linjalle pesupuristimet. Tampella-hiomon puolella ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Se keskittyy ruokkimaan PK 17:ää, joka valmistaa erikoissanomalehti- ja kirjapaperia.*

SGW-latoja Markku Tuppurainen hallitsee puun käsittelyyn.

Tampella-hiomo käynnistyi helmikuussa 1972.

Hiomomestari Osmo Hirvonen sekä Norjasta ja Venäjältä hankitut hiomakivet.

SGW- eli Tampella-hiomo nyt

10 hiomakonetta

hiokkeen tuotanto n. 350 t/vrk

sähkönkulutus (hionta)

1,5 MW/tonni

työntekijöitä 4 + 1/vuoro

Sisäisten arvioijien koulutukseen osallistuvat mm. Pertti Rönkkönen (istumassa vas:lla), Juhani Kärkkäinen, Urpo Parikka ja Risto Jokinen. Seisomassa laatupäälliköt Tuomo Linden ja Jouko Rantakokko (oikealla).

Laatupäälliköt valvovat dokumentointia

UPM-Kymmenen Kuusankoskella toimivilla tehtailla on kaksi laatupäällikköä:

Kymillä ja

Voikkaalla. Paperivirta päätti kysyä mitä laatupäälliköt tekevät. Tiivistä työnkuvaa ei kumaltakaan irronnut, mutta kylläkin mielenkiintoisia määrittelyjä.

Eräs määrittelyistä oli seuraava: "Me hoidamme laatuasioissa väliä, joka alkaa asiakkaitten toivomuksista ja päättyy asiakkaitten tyytyväisyyteen."

Toinen kuului: "Vastuu laatu- ja toimintajärjestelmistä kuuluu johdolle. Me olemme johdon edustajia organisaatiossa alaspäin. Jouko raportoi LWC-tuotantoyksikön johtaja ja Tuomo kehitysjohtaja

."

Viimeksimainittuun määriteltyyn sisältyi yksi laatupäällikköjen työhön tällä hetkellä vaikutta-

va kehityskulku. Käynnissä on nimittäin erilaisten standardien ja laatujärjestelmien yhdistäminen laajemmaksi toimintajärjestelmäksi. Tässä työssä laatupäälliköillä on keskeinen asema. Työ on jo siinä mallissa, että Tuomon ja Joukon mukaan heitä voitaisiin kutsua myös toimintajärjestelmäpäälliköiksi.

"Vielä toistaiseksi on kuitenkin olemassa laatu- ja ympäristöjärjestelmiä, kuten myös vaikkapa työsuojeluun ja työterveyteen liittyviä järjestelmiä. Me ylläpidämme niihin liittyviä sisäisiä arvioiteja ja pyrimme järjestämään arviointiin liittyvää koulutusta", sanoo Tuomo.

Hänen mukaansa laatu-käsite liitetään vieläkin liian usein tuotteen laatuun. "Se on vain osa laatua ja kertoo siitä, miten tuotteen valmistuksessa on onnistuttu."

Yksittäisten järjestelmien ja

toimintajärjestelmien lisäksi on kuitenkin myös ohjeita ja kuvauksia. Aikaisemmin pidettiin tarkasti kiinni, että ohjeet ja kuvaukset oli valmistettu muodollisesti oikein ja niissä oli ao. johtajien ja päälliköiden allekirjoitukset. "Nykyään saatetaan tinkiä yhtenäisestä muodosta ja antaa tilaa 'terveelle järjelle', toteavat Tuomo ja Jouko. Samalla he luonnehtivat itseään ohjeistusten ja kuvauksen asiantuntijoiksi.

"Tulokset saavat puhua puolestaan. Jos tehdas pyörii hyvin ja tekee huipputulosta, sillä ei voi olla huonoa toimintajärjestelmää", huomauttaa Jouko.

Toisaalta laatupäälliköt varoittavat sanomasta että "mitäs se meidän järjestelmä sanoo tästä asiasta".

"Yritystä ei voi johtaa yhdellä tavalla ja hoitaa laatujärjestelmiä eri tavalla."

Laatupäälliköt Linden ja Rantakokko painottavat, että he eivät ole "peräänpotkijoita". Osastot velvoitetaan vastaamaan itse omista järjestelmistään ja raportoimaan niistä johtoryhmälle. "Sen sijaan osallistumme mm. osastojen sisäisen arvioinnin suunnitteluun ja neuvottelemme mihin asiaan keskitytään minäkin vuonna. Esimerkiksi tänä vuonna Kymillä keskitytään siisteyden ja järjestyksen ylläpitoon", kertoo Tuomo.

"Voikkaalla aiheena on tuotantotehokkuus", lisää Jouko. Laatupäällikkövetoisuus, joka tällä hetkellä leimaa Joukon mukaan liiaksi Voikkaan kunnossapitajärjestelmää, pyritään myös häivyttämään taka-alalle.

Kun on tunnin verran keskusteltu laatu- ja toimintajärjestelmiin liittyvistä asioista, on aika yrittää yhteenvedoa siitä, mistä laatupääl-

Sisäisten arvioijien koulutus

UPM-Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtailla järjestettiin 20.–21.3.2002 koulutus-tapahtuma uusille sisäisille arvioijille.

Kymin ja Voikkaan yhteistyönä järjestettyyn koulutukseen osallistui yhteensä 19 henkilöä, Kymiltä 12 ja Voikkaalta 7.

Kouluttajana toimi henkilöstö- ja koulutusasioita hoitava **Kaisa Lehtipuro** konsernin henkilöstöosas-tolta.

Teknisellä osastolla sisäisten arvioijien koulutuksen harjoitusarvioinnissa olivat mukana mm. Reijo Pehkonen (seisomassa vas:lla), Kari Huovila, Veikko Hyytiäinen (istumassa vas:lla) ja Mika Hohti. Oikealla Jouko Rantakokko ja Tuomo Linden.

liköiden työpäivät koostuvat.

“Yksi päähomma on järjestelmien pyöritys ja dokumentoinnin kehitys. Dokumentointi on osastojen vastuulla, mutta me valvomme, että dokumentointi tapahtuu samansuuntaisesti. Me emme kuitenkaan sano, miten pitäisi dokumentoida, valvomme vain, että standardin vaatimukset täyttyvät.”

“Teemme myös yhteistyötä muiden tehtaiden järjestelmä- ja laatupäälliköiden kanssa. Pyrimme etsimään konsernista parhaita käytäntöjä ja saattamaan ne kaikkien käyttöön.”

“Ja tietenkin teemme paljon muita töitä”, kaverukset nauravat ja kertovat, että esimerkiksi Tuomo on mukana Kymiyhtiön 100-vuotissäätiön elimissä ja Jouko puolestaan tuotekehitys- ja ympäristötoiminnoissa.

KOULUTUS JAKAUTUI KAHTEN OSAAN

Ensimmäisenä päivänä syvennettiin tietämystä toimintajärjestelmän tarkoituksesta ja standardien sisällöistä. Erityinen huomio kiinnitettiin muuttuneeseen laatustandardiin sekä tulevaisuudessa molempia tehtaita koskevaan työterveys- ja työturvallisuus-standardiluonnokseen.

Toinen osa koostui suunnittelun, varsinaisen arvioinnin sekä raportoinnin sisältävästä käytännönläheisestä harjoitusarvioinnista.

Osallistujien mielestä kurssi koettiin hyödylliseksi ja onnistuneeksi, joka ilmentyi kurssin kokonaisarviona arvosanalla 4 (asteikko 1–5).

Sisäisen arvioinnin harjoituksia tehtiin myös PK 11:llä.

Vuoden 2001 Terveysteko-tunnustuspalkinto

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiölle

Terveysten edistämisen keskus jakoi vuoden 2001 Terveysteko-tunnustuspalkinnon Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiölle. Palkinto annettiin 'Ehkäisevä huumetyö Kuusankoskella' -projektista, jossa säätiö lahjoitti miljoona markkaa paikalliseen nuorten huumeidenkäyttöä ehkäisevään toimintaan. Palkinto luovutettiin 13.3. Finlandia-talolla Terveysten suunta -seminaarin yhteydessä.

"Terveysten edistämisen keskus on palkinnut vuosittain hyvin erilaisia terveystekoja, sekä paikallisesti että valtakunnallisesti merkittäviä aloitteita. Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö on osoittanut yhteisöllistä vastuuta tekemällä Suomen mittakaavassa varsin huomattavan lahjoituksen ehkäisevään päihdetyöhön, sanoi Terveysten edistämisen keskuksen toiminnanjohtaja **Harri Vertio**.

"Perustelut oli helppo kirjata: yhteisöllinen voimannäyte, jossa yhdistyvät yhteiskunnan eri toimijatahojen työt ja vastuut saumattomasti toisiinsa."

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön lahjoitus kanavoitiin YAD - Youth Against Drugs -järjestön kautta. Lahjoituksen turvin Kuusankoskelle palkattiin työntekijä organisoimaan nuorten huumeidenkäyttöä vastustavaa vapaaehtoistyötä.

TALO NUORTEN KÄYTTÖÖN, TUKITOIMIA JA VANHEMPAINRINKEJÄ

"Kuusankosken malli toteuttaa yhteisvastuun ajatusta, jossa eri tahot osallistuvat hyvinvointipalvelujen tuottamiseen. Tuen avulla luodaan puitteita nuorten omaehtoiselle toiminnalle, sanoo toiminnanjohtaja **Janne Veikkolainen** YAD ry:stä.

Ensimmäisen toimintavuoden aikana Kuusankosken kaupunki antoi nuorten käyttöön oman talon. Lisäksi Pohjois-Kymenlaakson alueella toimii kaksi YAD:n osastoa, joiden toiminnassa on mukana 35 vapaaehtoista aktiivia. Osastoissa tuetaan nuoria päihdeettömään elämään ja räätälöidään tukimuotoja tukea tarvitseville nuorille. Lisäksi vapaaehtoiset pitävät infopistettä, järjestävät päihdeettömiä tapahtumia, keskustelevat päihdekysymyksistä nuorten tilaisuuksissa ja pyörittävät lasten ja nuorten pienryhmiä.

TERVEYTESTEKO PALKITTIIN 5. KERRAN

Terveysten edistämisen keskus palkitsi vuoden Terveysteon viidennen kerran. "Terveysteot ovat

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön puolesta tunnustuspalkinnon ottivat vastaan asiamies Stig-Olof Lindholm ja säätiön hallituksen jäsen Kirsti Hirvonen.

olleet hyvinkin erilaisia; projekti- ja tai persoonallisten ihmisten työtapoja. Palkinto on aina ollut suomalaisen graafikon teos. Tänä vuonna se on **Juha Tammenpään** teos 'Jälleensyntymisen riemua', jossa voi hyvin nähdä erilaisia ja uusia mahdollisuuksia

elämän hahmottamiseen ja elämiseen", totesi Vertio puheessaan.

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiön puolesta tunnustuspalkinnon ottivat vastaan asiamies **Stig-Olof Lindholm** ja säätiön hallituksen jäsen **Kirsti Hirvonen**.

Tänä vuonna haetut apurahat

Hakemuksia saapui määräaikaan 31.1.2002 mennessä seuraavasti:

	kpl	euroa
Toiminta-alueen apurahat		
Palveluksessa olevat	334	325 478
Eläkeläiset	172	92 900
Perheenjäsenet	506	403 124
Yhteisöt 100 %	29	67 430
Yhteisöt 0-99 %	79	273 146
Yhteensä	1 120	1 162 078

Kuusankosken apurahat

Yksityishenkilöt	219	189 495
Opinto- ja harrastusryhmät	14	43 111
Yhteensä	233	232 606

Kymenlaakson apurahat

Ryhmät	19	60 867
Yhteisöt	106	329 187
Yhteensä	125	390 054

Kaikkiaan apuraha-anomuksia saapui 1 478, määrältään 1 784 738 euroa.

Apurahoja jaetaan tänä vuonna 550 000 euroa, josta toiminta-alueen apurahoja 400 000 euroa, Kuusankosken apurahoja 100 000 euroa ja Kymenlaakson apurahoja 50 000 euroa. Apurahat jaetaan entiseen tapaan toukokuun lopussa. Tiedot päätöksistä lähetetään kaikille hakeneille huhtikuun loppuun mennessä.

100-vuotissäätiön harrastusapurahat verolle

Konserniverokeskus on lähettänyt Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiölle verotarkastuskertomuksen, jossa säätiötä kehoitetaan toimittamaan ennakonpidätys luonnollisille henkilöille kulttuuri-, harrastus- ja virkistystoimintaan maksetuista apurahoista

Konserniverokeskus viittaa uuteen ennakkoperintälakiin, jonka mukaan em. suorituksista maksaja on velvollinen toimittamaan ennakonpidätyksen ja ilmoittamaan vähintään 100 euron suuruiset suoritukset vuosi-ilmoituksella verottajalle. Myös maksun saajan on ilmoitettava saamastaan apurahasta omassa veroilmoituksessaan. Verotus määräytyy sivutuloverokortin mukaan.

Ennakonpidätysvelvollisuus ei koske luonnollisille henkilöille opintoja varten myönnettyjä apurahoja. Myöskään yleishyödyllisille yhteisöille myönnettyistä apurahoista säätiö ei ole ennakonpidätysvelvollinen.

Verottajan päätöksen mukaan säätiö joutuu toimittamaan ennakonpidätyksen jo tämän kevään kulttuuri-, harrastus- ja virkistystoimintaan myönnettyistä apurahoista. Aikaisempina vuosina saatuja apurahoja verotus ei koske.

Vuoden 2002 apurahansaajat saavat tiedon myönnetystä apurahasta sekä sen mahdollisesta verotuksesta huhtikuun aikana.

Kymin Osakeyhtiön 100-vuotissäätiö

Stig-Olof Lindholm

KUUSANKOSKI-SEMINAARI JÄRJESTETTIIN 4. KERRAN

Oppiva ihminen - oppiva työyhteisö

Kuusankoski-seminaari pidettiin neljännen kerran Kuusankoskitalossa 7.–8. maaliskuuta. Mukana oli noin 130 osallistujaa. UPM-Kymmenen Kuusankosken tehtaat oli yksi Oppiva ihminen - oppiva työyhteisö -seminaarin järjestäjistä.

Puhujat olivat nimekkäitä. Professori **Kari Uusikylä** Helsingin yliopiston opettajainkoulutuslaitokselta puhui lahjakkuudesta ja luovuudesta. Entinen Nokian johtaja, nykyisin oman konsulttifirman toimitusjohtaja **Pentti Sydänmaanlakka** puhui johtamisesta älykkäässä organisaatiossa ja jääkiekkomaailmassa kannuksensa hankkinut valmennusjohtaja **Juhani Tamminen** puhui siitä, miten motivoidaan joukkue. Psykologian tohtori, dosentti **Kirsti Lonka** keskittyi aiheeseen "Onko työyhteisö este vai kannustin oppimiselle".

Seminaarin kaikki puheenvuorot nivoutuivat hyvin yhteen. Toistetuksi tuli, että oppimiseen vaikuttavat kolme seikkaa: minä itse, työyhteisö ja se, miten meitä johdetaan.

MITEN LÖYDÄN LAHJAKKUUDEN JA LUOVUUDEN?

"Älykkyys on yksi monista lahjakkuuden lajeista. Se on arvokas ominaisuus, mutta se

ei kerro mitään ihmisen muista lahjoista, eikä älykkäistä ihmisistä välttämättä tule mitään suurta. Älykkyys on hyvä ominaisuus, mutta se ei kerro ihmisestä sitäkään, mitä hänestä lopullisesti tulee. Älyltään keskitasoinen voi olla hyvinkin lahjakas." Näin pohdiskellen aloitti Uusikylä.

Paljonko lahjakkuudesta on geneeissä, paljonko osaamisesta on lahjakkuutta ja paljonko harjoittelua? Uusikylän mukaan niitä on vaikea määritellä. On olemassa synnynäistä lahjakkuutta ja

Lahjakkuuden lajit

Amerikkalaisen **Howard Gardnerin** käsityksen mukaan (1966) voidaan erottaa ainakin seuraavat lahjakkuuden lajit:

1. loogis-matemaattinen
2. kielellinen/ hyvä puhumisen tai kirjoittamisen taito
3. spatiaalinen eli avaruudellinen hahmotuskyky/kyky nähdä kolmiulotteisesti
4. musiikillinen
5. kehollis-kinesteettinen/kehon ja aivojen yhteistyö (urheiljoilla, käsityöläisillä)
6. interpersoonallinen/kyky tulla toimeen muiden kanssa: johtaa, opettaa, puhua, organisoida
7. intrapersoonallinen/kyky ymmärtää omia motiiveja ja tunteita (runoiljoilla, psykoterapeuteilla, taiteilijoilla)
8. naturalistinen/kyky tehdä loogisia luokituksia, järjestelmällisyys
- 8 1/2. "henkis-eksistentiaalinen"?/syvälinen näkemys elämän perusasioihin, viisaus ja herkkyyys (harvinainen ja tärkeä)

Kari Uusikylä

parasta olisi, jos ihminen itse löytäisi omat lahjansa. On todettu, että perheet tuottavat yleensä samaa lahjakkuutta.

Lahjakkailta ihmisillä, varsinkin lapsilla, on yleensä yksi ihminen, joka ymmärtää ja auttaa häntä eteenpäin, joka sanoo: "Sä oot hyvä sellasena kun olet." Tärkeintä on oma motivaatio – sisäinen halu sekä ympäristö, koulu ja työpaikka antavat apua. Ymmärrettään, että lahjakkuus on prosessi, joka kehittyy. Hän painottaa, ettei lapsia pitäisi arvioida liian aikaisin. "Kaikki saavat pelata," sanoo entinen maajoukkueen jalkapalloilija Uusikylä.

"Business onnistuu parhaiten, jos me kasvatetaan täyspäisiä ihmisiä, jotka luottavat itseensä ja omiin kykyihinsä", sanoo Uusikylä. Yhteiskunnan kannalta olisi hyvä asia, että lahjakkuudet löydetäisiin. Lahjakkuus on yksilön ominaisuuksien ja ympäröivän kulttuurin välinen suhde.

JOKAISESTA IHMISESTÄ LÖYTYY LUOVUUTTA

Luovuuden määrittäminen on Uusikylän mukaan hankalaa. Jokaisesta ihmisestä löytyy luovuutta, jos siihen annetaan lupa. Luovuus on sitä, että ihminen uskalltaa toteuttaa itseään sillä alueella, jonka hän tuntee omakseen.

Luovuus voi olla joko rakentavaa tai tuhoavaa. Ihmisellä itsellään täytyy olla motivaatio tekemiseen. Hän tunnistaa, että hän on oman alansa expertti, ammattilainen.

Riippumattomuus ja riskinotto kyky liittyvät luovaan ihmiseen. Hänellä on mielikuvitusta, hän on näennäisesti laiska ja hän ymmärtää, ettei hosumalla synny mitään luovaa.

On tärkeämpää kysyä, missä on luovuutta, kuin kuka on luova.

Yleensä sosiaalinen kenttä määrittää, saako luoda. Hyväksyykö perhe, koulu tai työpaikka luovuuden.

"Organisaatiotasolla pitää olla vuori, johon kiivetään. Jokainen saa mennä sinne omaa tietään, mutta vuoren paikkaa ei saa johto siirtää", sanoo Uusikylä.

Luovuus tuhotaan Uusikylän mukaan jatkuvalla arvioimisella, tiukalla suorituskontrollilla, kilpailuttamisella, rajoitetuilla valinnan mahdollisuuksilla, aikapaineilla ja luovuudesta tarjotuilla palkkioilla.

Onnellisen elämän edellytys on elää tasapainoista elämää sekä töissä että vapaa-aikana. Luovuus on taito löytää "oma juttunsa", jossa on onnellinen.

JOHTAMINEN ÄLYKKÄÄSSÄ ORGANISAATIOSSA

Älykkäässä organisaatiossa tehokkuus, oppiminen ja hyvinvointi ovat tasapainossa keskenään. Samoin viisas (luova) yksilö on osannut tasapainottaa nämä asiat omassa työssään. Älykäs organisaatio on unelmaorganisaatio, jota kohti tulisi pyrkiä.

Pentti Sydänmaanlakka väitti, että älykäs organisaatio oppii nopeimmin kuin muut. Älykkäässä organisaatiossa on kolme tietämisen tasoa; tieto, tiedon ymmärtäminen ja tiedon soveltaminen käytäntöön.

Mitä on organisaation oppiminen? Asiat pitäisi oppia ymmärtämisen kautta. Tiedolla ei ole merkitystä, jos sitä ei osata panna käytäntöön. Tieto ja kokemus pitäisi saada virtaamaan organisaatiossa vapaasti. Vain jaettu tieto luo valtaa. On vanhanaikaista pihdata tietoja.

Pentti Sydänmaanlakka puhui neljän ikkunan oppimisteoriasta. Hän otti sormet avukseen korostaakseen asian tärkeyttä.

OPPIMISEN ESTEET YKSILÖTASOLLA

Sydänmaanlakka kuvasi oppimisprosessia neljän ikkunan kautta.

Ensimmäinen ikkunoista on liian pieni ikkuna. Näemme vain osan kokonaisuudesta. Asioita voidaan tehdä monin tavoin. Meidän pitäisi laajentaa näkemystämme. Tiimityön etu on siinä, että on monta ikkunaa, vaikka ne olisivat pieniäkin.

Paksunahkaisuus on toinen ikkunamme. Se on oppimisen este. Emme osaa ottaa palautetta vastaan.

Kolmas ikkuna on ahdas portti. Siinä asiat jäävät ajattelun tasolle, ei saada niitä päätökseen.

Neljäs ikkuna on vuolas virta: on päästy ahtaasta portista läpi, aletaan toteuttaa asioita, mutta käännytään takaisin, koska virta on niin vuolas. Jätetään asiat puolitehen eikä päästä hyödyntämään oppimista täydellisenä.

Oppimisen kannalta on tärkeää suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys. Aloitettu asia on vietävä loppuun. Silloin nähdään mitä on opittu. Kurinalaisuus projektien toteuttamisessa on hyve.

PALAUTTEEN SAAMINEN JA ANTAMINEN

Palaute pitäisi ymmärtää kaiken kasvun, kehityksen ja oppimisen lähtökohdaksi. Jos saa positiivista palautetta, niin on helpompi vastaanottaa myös korjaavaa palautetta.

Olisi hyvä antaa palautetta myös kollegoille. Jos tätä ei tee, työyhteisö ei kehity.

Kehityskeskustelu on kahden aikuisen tasavertainen keskustelu, jossa palautetta annetaan molemmin puolin. "Suomen jääkiekko- maajoukkueen päävalmentajan Hannu Aravirran mukaan ero hyvän ja huippujoukkueen välillä on siinä, että huippujoukkue on saanut enemmän palautetta", kertoi Sydänmaanlakka.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Jatkoa edelliseltä sivulta.

Oppiva ihminen - oppiva työyhteisö

ONKO TYÖYHTEISÖ ESTE VAI KANNUSTIN OPPIMISELLE?

Kirsti Lonka puhui oppimisesta. Hänen mielestään suurin osa ihmisistä ajattelee, että oppiminen on elinikäinen vankeusrangaistus.

Ihmiset esimerkiksi lukevat kirjoja niin kuin he olisivat menossa tenttiin; kirja luetaan alusta loppuun. Lonka neuvoo uuden tavan: "Avaa kirja keskeltä, katso iskeekö silmään joku räjähtävä lause, joka menee suoraan tajuntaan ja sen jälkeen ala ihmetellä, mitä se tarkoittaa ja miten siihen on päästy."

Kirsti Lonka

SEMINAARI ANTOI HYVÄN-OLON TUNTEEN

Susanna Porvari tuli seminaariin Aluelämmityksen edustajana, päivätyönään hän toimii yksityisyrityksinä rakennusallalla.

Hänelle seminaari oli "tosi hyvä juttu", vaikka asiat vielä ristteilivät päässä. Seminaari antoi hyvänolon tunteen.

Porvarista Sydänmaanlakan luennossa oli paljon asiaa, jota pitää sisäistää. Älykkääseen organisaatioon samoin kehityskeskusteluihin pitää pyrkiä. "Tuskin ne ovat Sydänmaanlakan esittämällä tasolla monessakaan firmassa", sanoi Porvari.

"Uuden työntekijän tullessa firmaan ensimmäinen tärkeä asia olisi perehdyttäminen. Jos ei ole oikeanlaista perehdyttämistä, niin paluu väärän mallin kautta on pitkä", jatkoi Porvari.

Naisena hän mietti, miten voisi paremmin ymmärtää perhettään, lapsiaan ja miestään.

Pirteä ja kielellisesti lahjakas Susanna Porvari sanoi käyvän-sä läpi "kolmekymppisen kriisiä" ja hän kuunteli asioita monesta eri roolista.

Ruusut ovat lahja järjestäjiltä naistenpäivän kunniaksi.

Juhani Tamminen

Miten motivoin joukkueeni?

Johtaminen on ollut urheiluvallmentaja Juhani Tammisen ammatti jo 20 vuotta. Hän on johtanut erilaisia joukkueita seitsemässä eri maassa ja kolmessa eri maanosassa. Hänen menestyksensä joukkueen johtajana perustuu seuraaviin teeseihin:

- Johtaja tekee monimutkaisesta yksinkertaisen, sisäistää sen ja kaupaa sen työntekijöilleen.
- Kun orkesteri soittaa hyvin, sitä ei pidä häiritä.
- Johtajuus on sitä, että joukkuetta pidetään kuin lintua kädessä; jos puristat sitä liian kovaa, se särkyä. Jos heittäydyt ystäväksi, niin ennemmin tai myöhemmin lintu tekee tarpeensa sun kädelles.
- Älä hukkaa niitä asioita, joihin syvästi uskot.
- Emme pysty määräämään tuulen suuntaa, mutta voimme säätää purjeet.
- Luo jengille visio. Aloita lopputulos mielessä.
- Kysy itseltäsi yksi kysymys: Jos johtajuuteni loppuisi huomenna, mitä haluaisin alaiteni ajattelevan minusta? Vastaa rehellisesti.
- Mieti, mikä on todella tärkeää? Johtaminen on helppoa, kun asiat sujuvat hyvin. Haasteeksi se muuttuu, kun asiat alkavat tökkiä. Milloin työntekijät tarvitsevat johtajaansa? Silloin, kun heillä on ongelmia.
- Pysähdy, analysoi, tee johtopäätös! Kysyn itseltäni, onko minulla aikaa ajatella? Uskallanko pysähtyä?
- Pyri ymmärtämään enemmän kuin haluat tulla ymmärretyksi. Näe ja kuule pelaajan perspektiivi.
- Etsi erilaisuutta ja täydennä sitä. Kaksi yhteistä ominaisuutta pitää olla: positiivinen mielenlaatu ja energiset ihmiset.

Nordland Papierilla

Nordland Paperin turvallisuusinsinööri Michael Keiperin mukaan suomalaisissa työterveyskeskuksissa työntekijää voidaan hoitaa kokonaisvaltaisemmin kuin Saksassa on mahdollista.

käynnistettiin terveydenhallintaprojekti

Työterveysasioita hoidetaan Saksassa toisella tavalla kuin Suomessa. Saksalaisissa yrityksissä työterveyslääkärit mm. tutkivat erilaisten töiden ja työvaiheiden vaikutuksia ihmisiin ja sitä, mitä työntekijältä kussakin työpisteessä vaaditaan. "Laki edellyttää tällaisten tutkimusten tekemistä", kertoo turvallisuusinsinööri **Michael Keiper** Nordland Papierista.

"Tietenkin työterveyslääkäri myös tutkii yhtiöön tulevan uuden henkilön, mutta tutkimus on paljon Suomessa toteutettua suppeampi. Kun työntekijä Saksassa on sairas, häntä ei tutki tehtaan palkkaama lääkäri, vaan ulkopuolinen. Ensiapua työterveyslääkäri toki saa antaa, mikäli hän on paikalla. Yleensä työtapaturmissa ihmisiä auttavat kuitenkin ensiapuasiantuntijat. Lisäksi Nordland Papierilla on erillinen ensiapu-asema."

Keiperin mukaan suomalaisissa työterveyskeskuksissa työntekijää voidaan hoitaa paremmin myös siksi, että lääkäriillä on usein tietoa myös potilaan kotiloista ja vapaa-ajan käytöstä.

"Ei riitä, että tunnetaan ihminen kahdeksan tunnin osalta. Tietoa pitää olla 24 tunnin ajalta."

TYÖRYHMÄ ALOITTA ENSIMMÄISTÄ PROJEKTIA

Vuoden 2001 alussa Nordland Paperin johto päätti ryhtyä tukemaan henkilöstönsä terveydentilan kehittämistä. Hankkeen nimeksi tuli Gesundheitsmanagement, joka suomeksi tarkoittaa lähinnä terveydenhuoltoa.

Perustettiin työryhmä, johon Nordland Paperin lääkärin lisäksi tulivat mukaan yhtiön johdon, henkilöstöosaston, tuotannon ja työsuojelun edustajat. Nordland Paperin henkilöstöstä valittiin lisäksi 200:n henkilön pilottiryhmä, jonka vastattavaksi suunniteltiin osittain suomalaista työterveysfilosofiaa hyödyntävä kyselylomake.

Kun kyselyyn saadut vastaukset on analysoitu, kerrotaan osallistuneille tulokset. Sen jälkeen tuloksista keskustellaan henkilöstöstä muodostetuissa pienryhmissä. "Tavoitteemme on rakentaa palautejärjestelmä, jossa ihmistä tarkastellaan kokonaisuutena, eikä oteta huomioon vain hänen työpanostaan yhtiössä. Pitää ennen kaikkea tietää enemmän työntekijöiden välisistä suhteista, esimies-alainen suhteesta, yleiseen hyvinvointiin liittyvistä

asioista sekä mahdollisesti ajan-kohtaisesta elämäntilanteesta", kertoo Keiper.

"Koneista on totuttu pitämään Nordlandissa huolta. Nyt tavoittelemamme järjestelmää voi verrata siihen: Myös ihmisiä pitää huoltaa etukäteen ja suunnitelmallisesti." Kilpailu henkilöstöstä tulee edelleen kasvamaan ja töissä joudutaan olemaan yhä vanhemmaksi. Sekin on yksi syy työterveyden kehittämiseen Gesundheitsmanagementin avulla.

Michael Keiperin mukaan projektiin liittyy myös taloudellisia näkökohtia. Nordlandissa sairauspoissaolot ovat vain neljän prosentin luokkaa eli alhaisemmat kuin Kuusankoskella, mutta poissaoloprosentin pienentämiseen edelleen on syytä pyrkiä.

NELJÄ TAVOITETTA

Tohtori **Bernd Eissing** tiivistää Nordland Schwalbessa ilmestyneessä kirjoituksessaan hankkeelle neljä tavoitetta: Koko henkilöstölle ensinnäkin kerrotaan terveydenhuolto-projektista ja sen etenemisestä. Toiseksi välitetään tietoa siitä, miten henkilöstö voi vastuullisesti keskustella henkisistä ja ruumiillisista edellytyksis-

tään voidakseen pysyvästi parantaa yleistä elämänlaatuaan. Kolmanneksi terveyteen liittyvät toimenpiteet pyritään saattamaan osaksi normaalia työ- ja yrityselämää. Neljäs tavoite on järjestää terveys- ja sosiaaliasioidiin liittyvää neuvontaa ja huolenpitoa, mikäli henkilöstöön kuuluvalla on työhön tai yksityiselämään liittyviä ongelmia.

SAKSALAINEN SAIRAU VAKUUTUSJÄRJESTELMÄ

Saksassa jokaisen henkilöstöön kuuluvan on liityttävä sairausvakuutusjärjestelmään ja maksettava itse sairausvakuutusmaksut. Vaihtoehtoina ovat valtion järjestelmä tai kalliimpi yksityinen sairausvakuutus. Mikäli perheessä äiti ei työskentele yrityksessä, vaan hoitaa kotia ja lapsia, kuuluu myös hän vakuutuksen piiriin.

Sairastuessaan Nordland Paperin henkilöstöön kuuluva menee tehtaan ulkopuolisen lääkärin vastaanotolle. Esitettyään sairausvakuutuskorttinsa hän on oikeutettu tutkimuksiin, saamaan tarvittavat lääkkeet tai lähteen jatkohoitoon.

SIKOMÄKI

- paikallinen **Pispala**

Kuusankosken
kaupunginosien
esittelyssä
matkaamme
Sikomäkeen. Se on
kasvanut Voikkaan
tehtaan kupeeseen.
Sen harmonia
hivelee silmää.

Kapeat kujat, vanhat ja kookkaat puut ja maan korkeuserot ovat Sikomäen erityispiirteitä. Käden taidot korostuvat talojen kivijaloissa, aitauksissa ja rakennusten yksityiskohdissa.

Seuratalon katolta kuvattu Sikomäen rinteitä 1960-luvulla.

Sikomäki nimitys Voikkaan tehtaan lähelle syntyneelle työläisten asutusalueelle lienee annettu vasta tehtaalaisten aikana joskus 1900-luvun alussa. Silloisen Myllytien, myöhemmän Tehtaantien eli nykyisen Voikkaantien, pohjoispuolisesta mäki-alueesta käytettiin Mattilan Ala-Sipilän talon laatimissa vuokrasopimuksissa vuosina 1897–1915 nimiä *Myllymäki* tai *Myllykangas*; joskus myös *Myllymäin kangas*. Myllymäki-nimitys on siis Sikomäen vanha talonpoikainen paikannimi, joka tuli sijainnista kylälaisten vanhan myllytien varressa.

Talollisten jälkeläiset **Juho Kaalinpää** (s. 1875) Mattilasta ja **Viki Vesanen** (s. 1887) Hirvelästä kertoivat muistelmissaan, kuinka sellutehtaan luokse johtaneen Myllytien varressa oli ennen tehtaata tuloa 1890-luvun alussa ainostaan Tienhaaran Tokon talo Hirveläntien risteyksessä ja Lapinmäellä sijainneet **Josef Mannisen** kauppuuoti (1892 lähtien) myöhemmän Ikäheimosen paik-

la, vieressään räätäli **Antti Kossilan** talo sekä vielä Mylly-Sipilän maatalo tulevaa klubia vastapäätä – kaikki tien eteläpuolella. Silloinen Myllymäki oli vielä täysin asumaton metsämäki, ja Konttorinmäen kohdalla kasvoi komea haapametsikkö.

MÖKKIASUTUSTA VUOKRAMAILLE

Heti tehtaan perustamisen aikoihin Sikomäelle alkoi syntyä tehtaalaisten mökkiasutusta Mattilan Ala-Sipilän ja Simolan maatalojen vuokramaille. Ala-Sipilässä säilyneistä vuokrasopimuksista vanhin, työmies **Antti Antinpoika Oravaisen** kanssa solmittu ”Vuokrakirja mäkitupa-alueen vuokrauksesta” on päivätty 19.4.1897. Etelässä tonttia rajoitti tuolloin Myllytie, idässä Leväsen tontti, pohjoisessa Koskisen tontti ja lännessä A. Pukkilan tontin kävelytie eli vuokrasopimuksia oli tehty jo tätä ennenkin. Sikomäen kallioisille rinteille rakennuksia alkoi nousta nopeasti

sikin sokin, ilman suunniteltua järjestystä. Viki Vesanen kuvaa, kuinka vielä tehtaata rakennusvaiheessa 1896 rakentajat etsivät asuntonsa lähikylistä ”nukkuen ensimmäisenä talvena tupien lattialle tehdyillä yhteisillä olkisijoilla”. Kun tehtaalta sitten alettiin saada vakinaista työtä, työväki alkoi kiinnittyä paikkakunnalle. Samalla kun tehtaata puolesta valmistuivat Riitalan ja Rauhalan työläiskasarmit Tehtaantien varteen vuonna 1899, kyhäsivät tehtaalaiset mökkejään muualta siirretyistä aineksista Myllymäelle ja lähiseudun talolliset kokosivat alueelle vuokrataloja. Eräs tällainen oli useamman huoneiston vuokratalo, ns. tavarajuna myöhemmän Lauttatien varressa *Tavarajunanmäellä*.

Mylly- eli Sikomäelle rakennettiin työläisten toimesta ensimmäiseen keittiön ja kamarin käsittäneitä pikkumökkejä, joiden hirret oli yleensä ostettu lähialueen maataloilta tai tuotu kotiseudulta purkamalla jokin aitta,

sauna tai muu rakennus mökin aineksiksi. Viki Vesanen kertoo, kuinka Hirvelästä siirrettiin Naapurin ja Heikkilän maatalot vuonna 1905 Voikkaalle useiden mökkien rakennustarpeiksi. ”Rakentamisaikana mäki olikin ollut autio ja ankea. Tavallisesti näet maanvuokraaja otti siltä kaikki kasvat puut pois ja myi ne joko rakentajalle tai jollekulle muulle. Seurauksena siitä oli, että aniharvalle tontille jäi sillä ennestään kasvanut puu.”

NIMIPERINNETTÄ KANNATTAA VAALIA

Alueen nimitys Sikomäki lieneekin kuvannut juuri tätä paljasta mökkiläisasutuksen alkuvaihetta, jolloin asukkaiden siat ovat juosseet mäellä valtoimenaan ja kalunneet vähäisetkin kasvillisuuden rippeet siltä paljaaksi. Alkuvaiheessa ehkä asukkaiden sika-kopit sijaitsivat mäkirinteessä ylempänä, kuten nimen syntyä on selitetty. Varsin pian kuitenkin koko mäki-alue asutettiin ja kal-

lioisille tonteille muokattiin kompostimaista perunamaita, puutarhapalstoja ja istutettiin muutakin kasvillisuutta, joten mäki sai varmasti jo 1910-luvun myötä viimeistellymmän ilmeen. Sikojen kasvatusta ja sikakopit mökkiläisten elinpiirissä säilyivät kyllä vielä pitkälle toisen maailmansodan jälkeisiin aikoihin asti.

Sikomäen tyvellä riehui Voikkaan suurpalo 9.7.1933, jossa tuhoutui satakunta rakennusta Tehtaantien varresta ja tien alapuolelta Manunvierusta. Tuli ei yltänyt kuitenkaan ylemmäs Sikomäen rinteille, joten alue säilyi idyllisenä ja homogeenisena mökkiasutuksena pitkälle 1960- ja 1970-luvuille asti. Säilymiseen myötävaikuttivat osaltaan, ettei tuon ajan dynaaminen, uutta rakentava kaavoitus koskenut Sikomäkeä. Vähittäinen uudisrakentaminen on kuitenkin muuttanut paljon Sikomäen rakennuskantaa viime vuosikymmeninä.

Paikannimi säilyttää tärkeän muiston tietystä historiallisesta vaiheesta ja antaa Voikkaan Sikomäelle arvokkaan ajallisen patinan, jota nykyisetkin asukkaat voivat kunnioituksella ylläpitää. Nimi tallettaa nykypäiviin osan ihmisten uurastuksesta sata vuotta takaperin paikkakunnan hyväksi. Sikomäki-paikannimiä on ollut vanhastaan Kuusankoskella myös Kyöperilässä ja Ruotsulassa. Ruotsulan *Sikomäestä* ja Sikomäenvuoresta kerrottiin paikannimiä keränneelle **Kaarina Tommolalle** vuonna 1954, että ”kylän siat kulk vallollah siih aikah, kai ne siäl mäel kävel siatkih”. Hirvelän vanhankylän kohdalla on *Sikosaaari*, joka on myöhemmin kasvanut yhteen Tehtaansaaren kanssa.

KARTTAPIirros: ARJA MELANEN

Lähteet:

- Juho Kaalinpää: Vanhan voikkaalaisen kertomaa viime vuosisadan puolelta – Kymihtymä 1955/3
- Viki Vesänen: Muistitietoja Voikkaan tehtaalla perustamisajoilta ja vähän myöhemmältäkin ajalta/1961 (muistelmia kaupunginmuseon kokoelmassa)
- Saulo Kepsu: Kylien asutushistoria – Valkealan historia I/1990 (Mattila s. 303–308)
- Osmo Kaitalehto: Työväen elinoloista ja asumisesta ennen toista maailmansotaa - Kuusankosken kirja/1997 (s. 575–581)
- Kimmo Seppänen: Maalaiskylistä tehdaspaikkakunnaksi – Tehtaan tarina/1998 (s. 7–31)
- Päivi Kasurinen ja Tarja Lehtivarjo: Kuusankosken Voikkaan Sikomäki; kaavallinen, maisemallinen ja rakennushistoriallinen selvitys – Lahden ammattikorkeakoulun Rakennusarkkitehtien erikoisopintojen tutkintotyö/2000 (kopio kaupunginmuseon kokoelmassa)
- Suomen kielen laitoksen Paikannimikokoelmat (nimilappukopiot kaupunginmuseon kokoelmassa)
- Mattilan Ala-Sipilän maatalon vuokrasopimukset (kopiot kaupunginmuseon kokoelmassa)

...Sikomäki - paikallinen Pispala

Idylli vailla vertaa

Kuusanniemen asennuspäällikkö Keijo Kaartinen jäi eläkkeelle vuonna 1990. Keijo on kasvanut Sikomäellä samaa tahtia puiden kanssa. Tiestö ja "kalaveet kahlen puolen" ovat pysyneet ennallaan.

Keijo Kaartinen on tehnyt elämäntyönsä paperi- ja sellutehtaan kunnossapitopäällikkönä, mutta hänen juurensa ovat vahvasti Sikomäen mullassa.

Hänen isänsä ja äitinsä olivat tulleet Voikkaalle 1920-luvun puolivälissä. He asuivat ensin vuokralla kenkäkauppias Lapin kiinteistössä. Keijo oli 9,5 vuotias, kun vuonna 1940 hänen vanhempansa ostivat nykyisen kiinteistön Jaakkolanmäentieltä. Tontilla oli punainen 1800–1900-lukujen vaihteessa rakennettu talo, joka oli 1930-luvulla modernisoitu.

Keijon vanhemmat olivat kuolleet, Keijo oli mennyt naimisiin **Maija-Liisansa** kanssa ja perheeseen oli syntynyt kolme lasta, kun hän raskain mielin luopui vanhasta ja pienestä kotitalosta. Talo purettiin 1985 ja uuteen muutettiin seuraavana vuonna.

"Alue on harmoonisesti muuttunut vuosikymmenten aikana. Kotiseudun olemus ja henki eivät ole väljähtyneet, vaan intomielellä on oltu mukana muutoksessa" katsoo Keijo.

Kaartisten näkyvyysalueelta on poistunut 10 rakennusta, mutta

peruskorjattuja ja uudisrakennuksia on tullut mälle saman verran, joten savujen määrä on entisensä. Naapurustossa on pari suurperhettäkin ja heidät on otettu positiivisesti vastaan.

Yhtiöläiset valtasivat aikojen kuluessa Sikomäen. "Vanhaa polvea on enää jäljellä vain muutamassa talossa."

VANHA PUUTARHA

Sikomäen maapohja on Salpausselän rapakivikalliota. Jaakkolanmäki on etelärinteessä, mikä on suotuisa kasvumaa. Maa on hievin kalliopohjasta nousee kosteutta, koska siellä on söyrejä eli repeämiä. Monet "kalliohyllyt" ovat makoisia kasvupaikkoja. Maata ei ole tarvinnut Jaakkolanmäelle muualta siirtää, koska lehtipuiden lehdet on aina kompostoitu mullaksi.

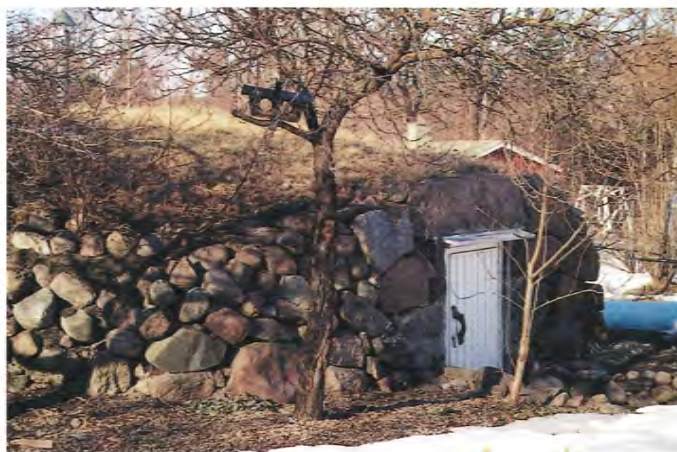
Puutarhassa on vieläkin jäljellä 1900-luvun alussa istutettuja omenapuita ja marjapensaita, jotka ovat kestäneet talvi- ja jatkosodan pakkaset. Vademat ja raparperit kasvavat myöskin alkuperäisillä paikoillaan.

Jatkuu sivulla 30.

Käävän mökki v. 1929 lännestä päin Jaakkolanmäellä. Pihalla Anna o.s. Karhu, Emil ja Sirkka Käätä (ylin kuva). Nykyisin paikalla sijaitsee Keijo Kaartisen talo (kuva keskellä).

Taidokkaasti rakennettu portaikko 1940-luvulta.

Olli ja Varpu Lehtisen perheen keskipisteeksi on päässyt Topi-koira, kun tytär on opiskelemissa (ylempi kuva).

Komea kallioon louhittu maakellari on entisten asukkaiden rakentama, ainoastaan ovet on uudistettu. Vanha luumupuu tuottaa keltaisia luumuja.

Lehtiset elävät kiireettömästi

*Sikomäen sokkeloisten kujien joukosta löytyy Mätöntie 7. Sinne Voikkaan tehtaan PK 18:n päivämestari **Olli Lehtinen** rakensi perheelleen talon onneksi yhteen tasoon.*

Soiton ovikelloa, odotan. Ajattelen, että Olli on varmaan vielä töissä, kun saan katsella pihapiiriä kaikessa rauhassa ennen kuin ovi varovasti aukeaa. Oven avaakin vaimo, **Varpu Lehtinen**, joka on tullut ovelle kyyräsauvojen kanssa. Siinä syy odotteluun. Kiireettömyys tarttuu minuunkin. On levollinen ja rauhallinen olo.

Varpu kertoo, että hän on tullut Kuusankoskelle vuonna -80 rakkaudesta Olliin. Perheen ainoa lapsi, **Sari**, on jo 20-vuotias. Hän opiskelee Vaasassa ja on tällä hetkellä vaihto-oppilaana Slovakiassa. Tytär on tähän asti ollut kesätöissä Voikkaan tehtaalla.

“En tuntenut Kymenlaaksosta ketään, uudet ystävät olivat kaikki Ollin ystäviä”, kertoo Varpu. Varsinaissuomalaisena hänen on ollut vaikea sopeutua uusiin ihmisiin ja paikkakuntaan, jonka hän kokee pieneksi ja hieman sisäänpään lämpiäväksi ja tehdaskeskeiseksi. Omat ystävät löytyivätkin aluksi työn kautta, hitaammin Sikomäeltä.

Terveenä päivät kuluivat vilkkaasti. Jäätyään sairaseläkkeelle MS-taudin takia nelisen vuotta

sitten, elämä on tullut hiljaisemmaksi ja ympärät käyneet pienemmiksi. “Elämä vaatii sopeutumista niin minulta, perheeltä ja ystäviltä sitä mukaa kun apuvälineitä tarvitaan lisää.”

MUUTTO TEHTAAN KUPEESEEN

Olli Lehtinen kertoo syistä, miksi he tulivat Voikkaalle: “Mieli teki tehtaan kupeeseen, koska työmatkoja oli ajettu kahteen suuntaan jo tarpeeksi. Mökkimme on Sonnanjoella ja sinne pääsee veneellä Virtakiven venelaiturista Pyhäjärven ja Lintukymen kautta.”

Sikomäki viehätti perhettä ensi silmäilyllä; sen metsä, vanhat puut ja paikan moni-ilmeisyys. Halvemmallakin he saivat tämän tontin, joka miellytti heitä eniten.

Palveluita oli enemmän Voikkaalla 80-luvun lopussa kuin nykyään. Pienen paikkakunnan etuja ovat kuitenkin henkilökohtainen palvelu, kiittelevät Lehtiset.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

...Idylli vaille vertaa

“Sodan jälkeisinä vuosina tontilla kasvoi perunaa joka paikassa, mihin vain kuokka pystyi. Näin tehtiin joka torpassa Sikomäellä. Meidänkin perhe sai koko vuoden perunat omasta maasta”, kehuu Keijo. Perunan lisäksi heillä kasvatettiin avomaalla tomaattia ja kurkkua.

Kukkasistakin on suurin osa isovanhempien istuttamia, toki uusiakin taimia on vuosien varrella hankittu pihapiiriin.

“Vieläkin, kun kevätaurinko alkaa paistaa, puutarhoissa alkaa vilkas elämä, haravat ja kuokat kalkattavat.”

TURVALLISTA SEUTUA

Sikomäen idylli varsinkin kesällä hakee vertaistaan. Idylliin kuuluu kasvillisuus, joka taiteilee olemassaolostaan niukassa maassa. Asutus alkoi vähän yli 100 vuotta sitten, joten mäellä on vanhoja ja eksoottisiakin puita mm. tammia. Vanhat puut tekevät ympäristöstä kauniin.

Sikomäen alue on korkealla mäellä. Idylliin vaikuttavat myös alueen kapeat tiet, jotka ovat jyrkkiä, pitkiä ja käyriä, koska ne ovat syntyneet ilman asemakaavaa. Tontteja myytäessä jätettiin niiden väliin pieniä kujia ja kaikille tonteille oma kulkuväylä, joten tiet ja kujat polveilevat aistikkaasti. Alueelle antaa ryhtiä Salpauslän harjun päällä kulkeva pitkitäinen kokoojakatu, nykyinen Tuuskarintie.

Sikomäen idylliä on myös yritetty hajottaa. Vuonna 1982 kaupunki kaavoitti mäelle 12 metriä leveän uuden kokoojakadun, jonka alle olisi jäänyt monta taloa ja vanhoja kauniita puita. Asukkaat kuitenkin päättivät, ettei idylliä rikota, ja keräsivät sikomäkeläisten nimiä adressiin, jossa pyydettiin, että Sikomäen tiestön annetaan olla kuten Pispalassa. Asia sai sen verran julkisuutta, että Sikomäen

tiestöön ei koskettu. “Kapinasta” oli hyötyä.

Teiden kunnossapito ei ole helppoa, koska liukkailla talvikeleillä tiet on hiekotettava oikea-aikaisesti ja lumia on siirrettävä kapeilta teiltä avarampiin paikkoihin. Kunta saa kiitosta siitä, että se on pitänyt tiet auki kautta aikojen.

Sikomäki on rauhallista ja turvallista seutua, koska siellä ei ole raskasta kauttakulkuliikennettä. Alue on viihtyisä ja asukkaat saavat nauttia korkealla mäellä “alppi-ilmastosta”. Sikomäen takuuta ovat myös “kalaveet kahlen puolen”, sillä toisella puolella virtaa Kymijoki ja toisella on Sompasen järvi. Voikkaan tehtaan yläpuolella Kymijoki-maisema on parhaimmillaan; kalliit ovat jyhkeät ja maisemat hulpeat.

Luonnonläheisyys pitää ihmiset kotiseudullaan ja se vetää puoleensa myös uusia asukkaita. Lähitöillä Eerolan metsässä on hyvä hiihdellä vaihtelevassa suppu-muotoisessa maastossa ja kesällä voi retkeillä upeissa maisemissa.

LIIKE-ELÄMÄ JA LIIKUNTA

Ennen niin vilkas ja koko Kuusankosken alueelle tärkeä liiketatu Lapinmäellä hiljentyi vähä vähältä. Kukoistuksen ajoista kerrotaan Uutiskymin numerossa 8/99. Nyt liiketilat ammottavat tyhjyytään. Keskustasta löytyy sentään peruspalvelut.

“Sikomäen ja menneiden vuosikymmenten ylpeys ja melkein pyhä paikka oli yhtiön rakentama Klubin urheilukenttä, jossa talvela pelattiin jääpalloa ja -kiekkoa sekä luisteltiin. Kesällä pelien kuningas oli jalkapallo”, kertoo Keijo Kaartinen, itsekin aikanaan aktiivinen palloilija. Leipuri **Johan Jansson** oli saanut konditorian alan koulutusta Saksassa ja Tanskassa, josta hän toi tiettävästi ensimmäisen jalkapallon paikkakunnalle vuonna 1907. ■

...Lehtiset elävät kiireettömästi

Ollin kunnostamat “sisarukset” nököttävät vielä liiterin nurkassa, mutta pian ne pääsevät mökkitielle palvelemaan isäntäänsä.

UUSI TALO JA UUSI PUUTARHA

Tontilla ollut vanha talo purettiin ja paikalle nousi uusi Ollin rakentama elementtitalo, johon muutettiin vuonna -91. Perhe on tyytyväinen, että talo rakennettiin yhteen tasoon, ilman kynnyksiä. Uloskin on vain yksi rappu, joten sauvoilla ja pyörätuolilla liikkuminen on esteetöntä. Mattojakaan ei talossa enää näy.

Vanha komea maakellari ja muutama luumupuu ovat muistoja menneestä ajasta. Muuten tontti raivattiin ja istutettiin uudet omenapuut, marjapensaat, vadelmaa, pensasmustikoita ja viinirypäleitä. “Minusta on kiva seurata, miten uudet lajikkeet sopeutuvat maaperään”, sanoo Olli. Puutarhassa kasvatetaan myös porkkanaa, punajuurta ja maustekasveja ja kasvihuoneessa tomaattia ja kurkkua. Kukkia tontilla on vähän.

Suurin osa pihamullasta on tuotu muualta. Maa tuottaa hyvän sadon, koska paikkakunnalta saa karjanlantaa apulannaksi.

JAWA JA MUUTAMA PAPPATUNTURI

Ollin talviharrastuksiin kuuluu huonokuntoisten mopojen kunnostaminen, jota hän tekee omassa verstaassa. Ajokuntoisia pappatuntureita on kaksi ja kolmatta kunnostetaan. Hän ajelee niillä mökillä, myytäväksi niitä ei ole tarkoitettu. Ylpeänä hän esittelee museorekisterissä olevaa 350-kuutioista Jawa-moottoripyöräänsä, jonka kunnostukseen hän sai apurahan 100-vuotissäätiöltä. Viime kesänä ajokilometrejä kertyi pari tuhatta.

Sikomäki on mukava paikka asua. Lehtiset ovat sitä mieltä, että koti on siellä, missä perhe on. He ovat tyytyväisiä ja kiireettömiä yhdessä. ■

Hyvä fyysinen kunto on nykyaikana asianmukaisen työpanoksen edellytys.

Mitä jos lähtisit kuntoremonttikurssille?

Voidakseen hyvin ihmisruumis tarvitsee ainakin jonkin verran liikuntaa.

Yhtä monenlaisia kuin on ihmisiä on myös asenteita liikuntaan. On himokuntoilijoita ja ihmisiä, joille liikunta on kauhistus.

Toisaalta "terveyden perikuva" voi iääntyessään yht'äkkiä kärsiä verenkiertohäiriöistä ja liikuntaa karttava saattaa elää elämänsä ilman terveysongelmia.

Nyky aika on kehittänyt keinoja, joilla saadaan tietoa kehomme kriisikohteista. Työnantaja- ja työntekijätahot ovat puolestaan yhdessä kehittäneet ohjelman, jolla ihmisille annetaan mahdollisuus kuntonsa parantamiseen.

Tämän ohjelman nimi on kuntoremontti.

Mikä avuksi, kun toiset eivät halua lähteä kuntoremonttikurssille liikunnan "vihaamisen" vuoksi ja toiset siksi, että haluaisivat rajumpaa kuntoilua kuin uskovat kuntoremontin tarjoavan?

Kalustonhoitaja **Santtu Aitala** Voikkaan tehtaalta on tunnettu moninaisista liikuntaharrastuksistaan. Jokin aika sitten hänet houkutteli kuntoremonttikurssille konttoripäällikkö **Paul Wilander**,

joka fysiikaltaan ja iältäänkin eroaa Santusta.

"Jos autolla on ajettu jo pyöreät 100 000 kilometriä, on hyvä tehdä siihen täydellinen huolto ja teettää kuntoarvio. Viisissäkymmenissä olevan ihmisen on syytä tehdä sama kuntoremonttikurssilla", sanoo Santtu.

Santtu ja Wilu eivät tunteneet itseään huonokuntoisiksi lähtiesään Peurunkaan kuntoaan testaamaan - mutta lähtivät silti. Tämä onkin kuntoremonttikurssin ydinajatus.

"Siellä huippuasiantuntijat analysoivat kuntosi, tarkistetaan, onko esimerkiksi piileviä sydäntai muita sairauksia, tehdään kävely- ja lihaskuntotestit sekä mitataan kehon painoindeksi ja rasvaprosentti. Tulokset jäävät vain omaan tietoon", kertoo Wilu.

LIKKUMAAN EI PAKOTETA

Yksi kuntoremonttikurssin tavoitteista on löytää osallistujaa kiinnostava, suoritusasoa vastaava yksilöllinen liikuntaohjelma. "Siellä ei pakoteta liikkumaan, mutta toisaalta minä olisin saanut vetää vaikka parinkymmenen kilometrin lenkkejä", kertoo Santtu.

"Voi myös sanoa, että kuntoremontissa ei tarvitse urheilla ja vetää ököhikeä. Siellä annetaan virikkeitä liikuntaan", hän lisää.

"Toisaalta se ei ole tarkoitettu pelkästään liikuntaa harrastamattomille ja vähän liikkuville", huomauttaa Wilu.

Kurssiin sisältyvissä alustuksissa käsitellään ravintoa, liikuntaa ja terveyttä. Sekä Wilun että Santun painot ovat pudonneet ravintoon kiinnitetyn huomion ansiosta, ei liikuntaa lisäämällä.

Wilun mukaan positiivista kurssissa on myös tutustuminen ihmisiin. "Siellä on oman firman väkeä, mutta myös muiden yhtiöiden kuntoremonttikurssilaisia."

EDULLINEN OSALLISTUA

Kuntoremonttikurssit käynnistyivät paperiteollisuudessa vuonna 1994 henkilöstöjärjestöjen aloitteen pohjalta. Mukana ovat kaikki paperiteollisuuden konsernit. Sopimukseen perustuva kurssitoiminta on hyvin varhaisen vaiheen kuntoutusta, jossa painotetaan lääketieteellisiä seikkoja ja pyritään ennaltaehkäisemään työkykyä häiritsevien oireiden syntymistä.

Kuntoremonttikurssiin sisältyy mm. terveystarkastus, EKG, verenpaineen mittaus, kehon painoindeksin ja rasvaprosentin laskeminen, polkupyöjäergometritesti, 2 km:n kävelytesti ja lihaskuntotestit. Alustuksissa käsitellään ravintoa, liikuntaa ja terveyttä, terveysriskejä, työergonomiia ja työn psyykkisiä kuormitustekijöitä.

Kurssiin liittyy noin puolen vuoden kuluttua järjestettävä seuranta- ja jaksot, jolloin tehdään vastavastatut kuntotestit kuin kurssin aikana.

Lisäksi järjestetään räätälöityjä kursseja eri kohderyhmille.

Kurssin pituus on viisi vuorokautta. Kurssi rahoitetaan kolmikantaperiaatteella RAY:n, osanottajan ja työnantajan kesken. Käytännössä Kela maksaa osanottajan osuuden kuntoutusrahan muodossa.

Kurssille hakeudutaan työterveyshuollon kautta täyttämällä ns. ennakkohakeutumiskaavake, joita saa työterveyskeskuksesta tai Voikkaan työterveyslaitalta. Kaavakeita saa myös työsuojeluvaltuutetuilta.

ARTO

pakinoi

Seksiä

Mitä pitää olla, että paperimiehiä riittäisi tulevaisuussakin, vaikka he ovatkin vähenevä luonnonvara. No sitä tietysti, siis naisia, ja, kun miehet puhuvat naisista, niin ilmassa on tietysti: seksiä!

Insinööri Gustafsson otti naukosta hopeahelaisen tammipuisen keppinsä ja asetteli käyrän piipunsa hampaidensa väliin. Vasen polvi tuppasi vähän lonksumaan, ja keppi oli tarpeen. Sitäpaitsi keppi lisäsi arvokkuutta, jota jo vanhemmalla insinöörillä tulee olla.

Paperikoneella oli seisokki ja Gustafsson päätti tarkastaa kuinka työt sujuvat. Siivoojanaiset olivat puhdistamassa ryhmiä. Gustafssonista oli hyvin miellyttävää tarkastella heidän työskentelyään, ja hän pysähtyi naisten taakse piippuaan syytellen.

– Hei akat, taas se tuli, supatti Veera. Naiset ottivat parempia työasentoja harjatessaan raamia. Kumarrus syveni ja takamus nousi ylemmäs. Gustafsson imi piippuaan posket lommolla.

– Käy sie Marja tuoho etee, ku siul on ne tiukat housut, komensi Veera. Marja asettui rohkeasti sopivalle näköetäisyydelle, painoi rinnat miltei polviin ja alkoi pyörittää.

Gustafssonin polvet notkahtelivat. Liituraiha kahisi hänen huo-

juessaan eestaas. Naiset tekivät julkeita vilkaisuja insinööriin. Keskivartalon ahdistus alkoi vääntää miestä linkkuun ja Gustafsson päätti, että oli syytä jatkaa matkaa.

Hän käveli tarkasti keskellä käytävää keppi toisessa ja piippu toisessa kädessä. Miehet urakoivat viiran vaihdossa, ja katselivat syrjäkarein insinööriin menoa. Gustafsson ei ollut heitä näkevinäänkään, imi vain piippuaan niska kenossa keppiään kolistellen. Ei kannattanut heittäytyä turhan tuttavalliseksi, etenkin työmaalla. Joillekin pätevämmille saattoi hieman nyökätä, mutta ei sen enempää. Miesten tuli arvostaa johtajiaan, muuten ei työstä tulisi mitään.

Gustafsson tuli konesalin ovelle, hän pelasi puisten värkkiensä kanssa yrittäen päättää kummalla kädellä avaa oven.

– Insinööri on hyvä! Sanoi pyttymies Mäkelä, ja kohteliaasti kumartaen avasi oven. Gustafsson oli helpottunut, hänellä oli aina vaikeuksia ovien kanssa, kun toisessa kädessä oli piippu ja toisessa keppi. Hän muisteli, että Mäkelä oli ennenkin availut ovia. Itseasiassa joka kerta, kun Gustafsson oli vierailut koneella, ja Mäkelä oli ollut työvuorossa. Hyvä mies se Mäkelä, mietti Gustafsson, suorastaan mestariainesta. Täytyi pitää mielessä, kunnes

seuraava vakanssi avautuu.

Massaosastolla oli kiirettä, vaikka yksi kone seisoikin. Puiset rautapyöräkärkit keikkuivat puolelta toiselle Mattilan Elviksen pusatessa niitä kohti pulpperia. Pulperin nielu huusi sellua. Elvis kumosi paalin pulperiin, ja lähti hakemaan uutta. Rasvaletti oli lennähtänyt poskelle, mutta sen Elvis kampasi huolellisesti entisille sijoilleen.

– Katohan Elvistä, sanoi Partanen, on pannu oikeen puvun päälle. Partanen ja Hietanen katselivat Elviksen menoa. Viininpunainen puvuntakki lepatti ja violetti kravatti oli lehahtanut niskan puolelle Elviksen karrätessä. Seuraavaa paalia tuodessaan Elviksen jalka lipsi ja muodikas sandaali lensi komeassa kaarella pulperiin. Samantien Elvis pysäytti pulperin, ja alkoi pitkän keksin kanssa haalia kenkäänsä.

Insinööri Gustafsson astui juuri silloin konesalista selluvaraston puolelle ja ihmetteli miksi varsin tyylikäs, punaiseen pukuun sonnustautunut pulperimies hämmentä keksillä massaa.

– Sandaali putos, totesi Elvis ykskantaan.

– Mitä yhdestä sandaalista, sanoi Gustafsson ja rojautti käynnistyskykimestä pulperin rootorin pyörimään.

Iltaapäivällä Elvis oli jo saanut piikkikärkiset läskipohjakenkäänsä

jalkaan, ja edelleen punaisessa puvussaan kravatti hulmuten, lasketteli vanhalla punaisella Six Days Jawallaan Kyöperilän talleille.

– Tsau! Mites ransiitti? kyseli Elvis Lassilan Leeviltä.

Leevi pyyhki rasvaisia sormiaan öljyn tahrimiin haalareihinsa.

– Maksua vaille valmis. Onks sulla loput rahat?

– Joo, ota tosta.

– Jaawa kanssa.

– Ei helkkarissa, ei kai se ny niin kalliiks tullu?

– Kyllä vaan, etenkin noi tammi-panelit ja plyyshiverhoilut.

Elvis katseli autoa. Ei se päällelepäin ollut kummoisen näköinen. Tavallinen loppuunajettu poliisin vanha lihavankkuri, mutta sellipuolelle oli tehty muutoksia. Perösoa hallitsi parivuode, ja muutenkin vuoraukset, sekä koristelu olivat kuin Reeperbahnin luukuista.

– Hyvä on, tienataan kärryillä Jaawarahat takaisin, myöntyi Elvis. Hän testasi vielä konepuolen, sekä kävi tankkaamassa iltaa varten.

Kotonaan Mattilassa Elvis vielä treenaili klassisella kitaralla. “Love me tender” meni jo jotenkuten, mutta “Jailhouse rock” vaati vielä entraamista. Hän oli laittanut kitarraansa mikrofonin ja vanhan Fennian kautta rämysytteli kaiuttimia.

Elvis vilkaisi kelloa, oli jo aika lähteä, sillä olihan lauantai. Hän heilautti kitaran selkäänsä ja ajoi seuratalolle.

Talon edessä oli nuorisoa kooalla, ja roheasti Elvis ajoi Fordinsa keskelle pihaa, sekä leväytti tavaratilan pariovet auki.

– Romanttisia ajeluja! Kymppillä varttitunti, kailotti Elvis.

– Katohan Elvistä.

Jatkuu sivulla 34.

Kirjoitusvuorossa on Kymin työterveyskeskuksen johtava työterveyshoitaja Anna-Liisa Metso. Hän kirjoittaa mm. asioista, joista saa voimaa jaksamiseen.

Elämän isot ja pienet palaset *voimana jaksamiseen*

Juttu kiersi kohdalleni, ajatus kiertyi elämään, iloihin ja suuriin, jaksamiseen ja voiman lähteisiin. “Vieläkö sinä olet työssä? Miten sinä vielä jaksat? Mistä saat energiaa jaksamiseen?” Näitä kysymyksiä esitetään usein niin minulle kuin monille muillekin pitkään työelämässä puurtaville.

Vaikka kysymykset ovat yhteiset, vastauksia on yhtä monta kuin vastaajakin, erilaisia, moninaisia, omanlaisia. Minun iloni, voimani ja jaksamiseni rakentuu elämän pienistä ja isoista palasista. Ehkä sinäkin tunnistat niiden joukosta sinulle tärkeitä ja rakkaita asioita.

TYÖ IHMISTÄ LÄHELLÄ ANTANUT PALJON

Kouluaikana toiveammattini oli jotain aivan muuta kuin sairaanhoitajan ammatti, johon yhteensattumien kautta päädyin. En opiskeluaikana enkä työelämään

tultuani ole kokenut pettymyksiä, koska minulla ei ollut suuria odotuksia tai mielikuvia sairaanhoitajan työstä. Päinvastoin, olen ollut tyytyväinen työhöni: olen saanut koko työurani ajan tehdä työtä lähellä ihmisiä, ihmisten kanssa ja ihmisiä auttaen, ja olen viihtynyt työssäni.

Valmistuttuani työskentelin sairaalassa kirurgisella osastolla noin puoleltoista vuoden ajan. Osasto oli kuormitettu ja hoidimme jatkuvasti potilaita ylimääräisillä paikoilla erittäin paljon. Tuolloin opin, ettei töitä voinut valita, vaan kaikkeen oli tartuttava, ja koko osaston henkilökunta uurasti yhteistyössä. Usein kiperistäkin tilanteista selvittiin savolaisen huumorin avulla ja toinen toisiamme tukien.

Maaliskuun 29. päivänä 1962 aloitin Voikkaan tehtaan poliklinikalla. Esimiehenä oli silloin tohtori Roschier, ja hänen kanssaan

työskentelin 5,5 vuotta. Työ oli aivan erilaista kuin sairaalamaailmassa. Teollinen ympäristö ja kulttuuri olivat kuitenkin suurelta osin tuttuja muutettuani tänne Varkaudesta, jossa paikkakunnan elämään vaikutti suuresti A. Ahlström Oy, “Alsti”, samoin kuin täällä Kymi.

UUDET HAASTEET JA OPPIMISEN ILO

Olen nyt lähes neljänkymmenen vuoden ajan toiminut erilaisissa työterveyshuollon tehtävissä. Voin sanoa olleeni aitiopaikalla seuraamassa työterveyshuollon kehittymistä, sen eri vaiheita. Palvelusvuosia ei tosin ole ihan täyttä neljääkymmentä, sillä olen välillä muutaman vuoden lasten kanssa kotona.

Vuosien aikana tehtävät ovat muuttuneet, olen kohdannut uusia asioita, haasteita ja mahdollisuuksia. Selviytyäkseni kohdalleni va-

likoituneista tehtävistä olen toteuttanut nykyisin paljon puhuttua elinikäistä oppimista. Olen kouluttautunut erilaisiin tehtäviin, jopa erilaisiin ammatteihin, ja opiskelusta muodostui minulle eräänlainen elämäntapa joksikin aikaa. Opiskelu eri-ikäisten ja eri aloja edustavien ihmisten kanssa on rikastuttanut elämäni myös monilla uusilla ystävyysuhteilla.

KIRJAT JA KÄSITYÖT, JA YHTÄ AIKAA

Opiskelu ja oppiminen ovat kasvattaneet tietoja ja taitoja ja samalla antaneet avaimia ja varmuutta uusien haastavienkin työtehtävien hoitamiseen. Harrastukset puolestaan ovat auttaneet irrottautumaan työstä ja sen aiheuttamista paineista – ehkäpä jopa auttaneet välttämään liian väsymisen ja uupumisen.

Jatkaa seuravalla sivulla.

Jatkoa sivulta 32.

– Perkele mikä luukku.
– Onks oikeen jousipatjat?
– Kitarasäestystä haluttaessa!
jatkoj Elvis mainostusta.

Elvis sai heti ensimmäiset asiakkaansa, Partasen ja Kotilaisen Erjan.

– Mihis ajetaa?
– Pyöri ny vaa tossa kulmilla, sanoi viihteellä oleva Partanen.

Elvis ajeli ympäri kylää.
– Pysäytä! Partanen hakkasi Transitin etuseinää nyrkillä.

– Ei tästä tu mitää, täähän täristää ja jyristää niin riivatusti. Säestä ny enemmän vaikka sillä kitaralla.

Elvis veteli alavireellä Jailhouse-rokkia Transitin ohjaamossa samalla, kun Partanen jatkoj kantaisä Israel Juhonpojan paperinteikkisä sukua.

Elvis jatkoj kyydityksiä miltei aamuun asti, kunnes havahtui, että oli aika lähteä töihin. Puku oli jo vähän rypistynyt, mutta ei se työmaalla haittaisi. Tienistitkin olivat olleet kohtalaiset. Autoa oli kehuttu, mutta kaikki eivät olleet pitäneet Elviksen säestyksestä, sitä oli vielä syytä harjoitella. Yleensä keikka kyllä hoidettiin säestyksen kera, sillä takasihän se ainakin sen, että Elviksen katse ja sormet pysyivät kitarassa.

Nukkumattoman yön jälkeen oli työnteko vaikeaa. Koneet huusivat sellua, ja Elvis kärräsi, minä suinkin vain ehti. Puoliiltapäivän alkoi väsymys painaa. Sellupaalin mukana menivät kärritkin ja pulperin roottori hajalle. Insinööri Gustafsson katsoi asiakseen ottaa huolimaton pulperimies puhutteluun. Elvis seisoi insinöörin edessä puku likaisena ja kravatti niskan takana, kasvoilla väsynyt ilme. Insinöörin tiedusteluun kärrien putoamisesta Elvis vastasi vain:

– Mitä yksistä käreistä.

JUTTU kiertää

Jatkoa sivulta 33.

Olen aina pitänyt lukemisesta – jopa siinä määrin, että äitini patisteli tekemään jotain hyödyllistä eikä aina olemaan nenä kirjassa kiinni. Ratkaisin ongelman opettelemalla neulomaan samanaikaisesti kun luin. Tyttärenpoikani, 10-vuotias Eero, on samanlainen lukutoukka: Harry Potter -kirjat on ahmittu, ja parastaikaa on menossa Taru sormusten herrasta.

Käsityöt, varsinkin neuleet, ovat aina olleet toinen rakas harrastukseni. Ilokseni voin kertoa, että käsityöharrastus on siirtynyt myös tyttärelleeni ja hänen tyttärellään, 8-vuotiaalle Airille, joka äskettäin oma-aloitteisesti aloitti sukan neulomisen ja on innokkaasti tehnyt kaulaliinoja pörröisestä Tango-langasta.

VOI KUINKA PIENINÄ PALASINA – JA MONINA!

Viime vuosina en olkapäävammantakia ole voinut viettää kuin lyhyitä hetkiä kerrallaan mieluisan käsityöharrastukseni parissa. Sen tilalle olen löytänyt erittäin hyvän keinon irrottautua työstä ja arjesta: palapelien kokoamisen. Lasteni kanssa rakensimme jouluisin palapelejä yhdessä, ja pojalleni on jo muodostunut perinteeksi antaa minulle joululahjaksi 2000 tai 3000 palan palapeli.

Palapelien kokoaminen on mielestäni haastavaa ja mielenkiintoista. Siinä joutuu hahmottamaan koko kuvaa samalla kun palasten värien ja muotojen avulla etsii niille oikeat paikat. Olen monesti huomannut tuntien kuluvan palapelien parissa kuin huomaa ilman ainuttakaan työhön tai arkitouhuun liittyvää ajatusta – jos vielä tuon palan saisi paikalleen, tai vielä tuohon kohtaan löytäisi oikean palan...

Palapelien kokoamisen on to-

dettu olevan myös erittäin kehittävä. Luin äskettäin artikkelin, jossa kerrottiin palapelien olevan terapiaa sellaisille lapsille, joilla on keskittymisvaikeuksia tai kehityshäiriöitä. Lasten kanssa aloitetaan helpoista tehtävistä ja keskittymiskyvyn, hahmottamistaidon ja pitkäjänteisyyden lisääntyessä siirrytään asteittain vaikeampiin tehtäviin.

ELÄMÄN PERUSTAVAA LAATUA OLEVAT KYSYMYKSET

Myös teatteri, elokuvat ja ystävien kanssa yhdessäolo ovat minulle tärkeitä asioita vapaa-ajallani.

Lastenlasten kautta on puolestaan viimeisten kymmenen vuoden aikana avautunut uusi maailma, kun yritän löytää heidän “perustavaa laatua” oleviin, aitoihin kysymyksiinsä rehellisiä vastauksia. Monesti joudun hämmästelämään kysymysten tarkkanäköisyyttä – ja pinnistelemaan pysäkseni vakavana, etten vain nauramalla loukkaisi heitä. Lasten elokuvat ja teatteriesitykset ovat tulleet myös tutuiksi.

JOKAISALLE JOTAKIN

En ole koskaan ollut kovin liikunnallinen, lienevätkö koulun liikuntatunnit nujertaneet intoni urheilla ja voimistella. En kuitenkaan väheksy liikunnan merkitystä, ja toki itsekin sitä jonkin verran harrastan: niin hyötyliikuntaa arkipäivässä, reippaita kävelylenkkejä kuin uimistakin.

Hyvä kunto auttaa jaksamaan, mutta nykyisin liikuntaa usein ylikorostetaan ja liikkumattomuudella jopa syyllistetään meitä vähemmän ja epäsäännöllisemmin liikkuvia. Meille elämän henkeä voi olla joku muu harrastus, ei ehkä viimeisten muotivirtausten mukainen, mutta meille tärkeä. Ja ennen kaikkea meille sopiva.

MITÄS JOS OLLA MÖLLÖTTÄISIT?

Tekemisen, suorittamisen ja jatkuvan eteenpäin kiirehtimisen

keskellä olisi hyvä välillä pysähtyä kuuntelemaan itseään ja rentoutua. Olla möllöttää vain, antaa ajatusten vaellella ja leimahdella. Olla möllöttäminen onnistuu vain, jos olemme sovussa itsemme kanssa, hyväksymme tekemisemme ja myös mahdolliset pikku paheemme.

Viime aikoina on alettu yhä enemmän puhua terveen joutilaisuuden ja luovan laiskuuden tärkeydestä: sopivassa määrin nautittuina ne tuovat aitoa mielihyvää ja antavat voimia jatkaa taas eteenpäin. Suuriin tekoihin kyetäkseen ihmisen on oltava paitsi hyvin ahkera myös hyvin laiska: esimerkiksi DNA:n keksijä James Watson kertoi, että kun hän etsi elämän perusrakennetta, hän vietti päivänsä ajattelemalla naisia. Fyysikko Wolfgang Pauli, yksi kvanttifysiikan isistä, vietti puolestaan päivänsä elokuvissa ja teattereissa. Öisin hän sitten istui keinutuolissa ikkunan edessä tähtiä katsellen.

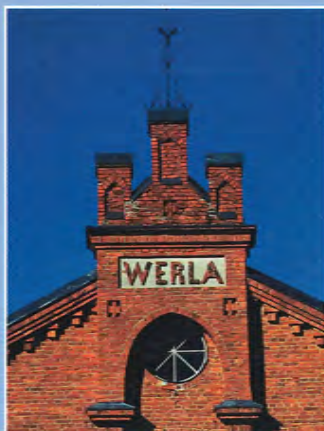
Näin juttu kiertyi, ja on aika laittaa se kiertämään eteenpäin. Jään mielenkiinnolla odottelemaan jutun jatkoa.

Odotellessani, sopivan hetken tullen, taidan vetäytyä suloiseen joutenoloon ja tarttua tyttärenpoikani heittämään uuteen haasteeseen. Kun häneltä kysyttiin, mitä Mummi kirjoittaisi tähän juttuun, hän ehdotti: “Mummi voisi kertoa, mitä hän toivoisi, jos saisi esittää viisi toivomusta.” Tuota kysymystä pohtiessa muutama luova, laiska hetki kuluu rattaissati ja antoisasti. – Eläköön siis joutilaisuus!

Anna-Liisa Metso

Seuraavaksi kirjoittajaksi haastan Coater 3:n kalantekijän ajomies Toni Mattisen hienopaperilta.

MUSEO
30 V
MYLLYMAKASIINI
100 V
PAHVITEHDAS
130 V

Verla juhlii

UPM-Kymmene, Verlan ruukkikylän yrittäjät ja kyläläiset päättivät yhdessä tehdä Verlan juhluvuodesta näyttävien tapahtumien sarjan!

Juhlavuoden aiheena on Verlan pahvitehdas, joka perustettiin vuonna 1872. Tehdastoiminta loppui vuonna 1964 ja museo perustettiin vuonna 1972.

Verlan viljamyllyn rakennus, myllymakasiini, rakennettiin vuonna 1902 ja alun perin se toimi tarviketarastona ja raami-verstaana. 1950-luvulla tiloihin muutti tehtaan viljamyllä. Nyt tiloissa myydään luomuleipää ja tilaviiniä ja rakennuksessa on myös museon infopiste ja kahvila.

Juhlakesän ohjelma

- La 18.5. Museopäivä**
Klo 10–18 Maksuton museokierros tehdasmuseolla
N. klo 12–14 Verla-soutu
Klo 12–15 Myllynäytökset
- La 6.7. Verla laulaa ja soi**
Klo 14 Ohjelma alkaa Kokkokalliolla
Kuljetus Kokkokalliolle hevospeleillä
Laulua, laulatusta ja muuta ohjelmaa
- To 18.7. Verla-päivä**
Klo 15 Verla-päivän avaus, mukana mm. Jaalan kesäneuvoston jäseniä. Kisailua ja visailua
Klo 16 Koko perheen Jänis-show, M.A. Numminen ja Pedro Hietanen
Klo 18 Näytelmän Verlan väkevät ensiesitys!
Ohjaus Elina Hagelin. Liput 5 e/2 e

Ohjelmien välillä voi käydä kahvilassa tai tehdä ostoksia puodeissa, jotka ovat avoinna koko päivän. Näytteillä on myös vanhaa esineistöä.

- La 3.8. Juhlapäivä, joka on osa**
Valkealan Elovalkeat –tapahtumaa
Klo 14 Kymenlaakson mobilistit esiintyvät ja ajeluttavat vieraita
Klo 15 Verlan Väkevät –näytelmän toinen näytös!
Liput 5 e/2e.

Kaikkina tapahtumapäivinä ruukkikylän puodit, Makasiinikahvila sekä Patruunan pytinki –ravintola ovat avoinna koko päivän.

Tervetuloa Verlaan!

UPM-Kymmene
Verlan kyläläiset ja yrittäjät

Verlan lomakylä

Verlan lomakylä sijaitsee Pohjois-Kymenlaaksossa Valkealan ja Jaalan kunnan rajalla noin 30 kilometriä Kuusankoskelta. Lomakylä on ensisijaisesti UPM-Kymmene-konsernin henkilökunnan käytössä. Kesäkaudella 29.04.–16.09.2002 on käytössä kaikki rakennukset, joista osa on peruskorjattu. Peruskorjaustyöt jatkuvat syyskaudella ja käyttöön jää osa loma-asunnoista.

Verlan lomakylässä on yhteensä n. 130 vuodepaikkaa eri tyyppisissä lomamajoissa. Joissakin majoissa on takka, toisissa hella tai uuni. Kaikissa loma-asunnoissa on sähkölämmitys. Majoissa on peruskalustus, ruokailu- ja keittiövälineet sekä jääkaappi. Peruskorjatut loma-asunnot on kytketty kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon. Varusteina sisä-WC ja mikroaaltouuni edellä mainittujen lisäksi.

Lomalaiset tuovat liinavaatteet mukanaan, tai ne voi vuokrata Werlan kyläkaupasta. Vuoteissa ei saa yöpyä ilman vuodevaatteita.

Peseytymispaikkana voi käyttää mm. saunarannan isoa saunaa. Tilaussuonojen yhteydessä on erilliset wc- ja pyykinpesutilat, oviin käy lomamajan avain.

Kaikki varaukset ja avainpalvelu: Werlan kyläkauppa fax/puh. 05-388 505.

Lisätietoja intranetista:

GroupNet -> Corporate functions -> Real Estates

Erämajat kutsuvat

Yhtiön erämajat odottavat lomailijoita. Talven mittaan on tehty parannus- ja kunnostustöitä majojen viihtyisyyden lisäämiseksi. Huoltomies **Timo Wass** on kiertänyt majalta toiselle tehden kuntokartoitusta ja tarvittavia kunnostustöitä. Loppukiri on menossa, jotta täysipainoinen käyttö voi alkaa lomien koittaessa.

Kotajärven saunassa on nyt sähkövalo. Kyminniemen sauna on remontoitu, Orraintaipaleen saunan lattian korjaus on parhaillaan menossa.

Kesäniemen ulkomaalaus tehdään toukokuun aikana. Sinne menevillä lomalaisilla on ensi kesänä käytössä yhtiön tasaperäinen vene kaupungin venerannassa. Lomalaisella on kuitenkin oltava oma perämoottori.

Saarijärven majan remontointi alkoi jo syksyllä ja jatkuu vielä kevään ajan mm. lattioiden maalauksella ja viimeistelytyöillä. Majalle menevälle tielle asennetaan puomi läpikulkuliikenteen rauhoittamiseksi. Monelle muullekin majalle on tarkoitus hankkia puo-

mi. Murrin ja Väärälän majoilla tehdään kuntokartoitus toukokuun alussa.

Majojen sähköistyksiä jatketaan, neljän majan sähköistystarjouspyynnöt on jätetty. Kahdelle majalle on jo määräraha hankkeen toteuttamiseksi, työt tehdään syksyllä lomakauden jälkeen.

Majojen puunkulutukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. "Olisi hyvä, jos lomalaiset siirtäisivät polttopuuta vajaan suojaan sitä mukaa, kun tilaa tulee", toivoo erämajoista vastaava työsuhtehallintopäällikkö **Anssi Pälvisalo**. Hän muistuttaa myös, että kaikki jätteet on tuotava majalta pois. Lomavaraaja on vastuussa myös mahdollisten vieraittensa käyttäytymisestä. Olisi hyvä, jos kaikki käyttäjät jättäisivät majan jälkeensä sellaiseen kuntoon, millainen sen itse haluaisi olevan majalle tullessaan.

KOTAJÄRVEN MAJAA ON KOHDeltu HELLÄSTI

Uusin maja Kotajärvi on nyt ollut vuoden ajan käytössä. Vuositar-

kastuksen yhteydessä todettiin, että maja on edelleen hyvässä kunnossa. Siellä on majailtu vastuullisesti. "Kun majan taso nousee, nousee käyttäytymisen tasokin", toteaa Anssi.

Majojen käyttömäärä on selvässä nousussa, joten valittu linja on ollut ilmeisen oikea.

Majojen varaustilannetta voi seurata Kuusankoski-Netissä kohdassa Liikunta ja vapaa-aika -> Erämajat ja saunavaraukset. Varaukset tehdään **Tuula Vainikalta**, puh. 020 415 2294. Kesän majavaraukset hoidetaan entisen käytännön mukaisesti hakumenettelyllä. Varauksia voivat tehdä UPM-Kymmenen Kuusankosken tehtaiden, Finnish Chemicals Oy:n ja Oy Finnish Peroxides Ab:n palveluksessa olevat. ■

Huoltomies **Timo Wass** tekee nykyään mieleistään työtä. Hän huolehtii kokonaisvaltaisesti erämajojen kunnosta ja kunnostustarpeista. Timo on niitä miehiä, jotka tekevät mitä haluvat, osaamisen kirjo on laaja.

Timosta tuli yhtiöläinen 60-luvun loppupuolella. "On minulla kokemusta paperinteostakin", hän toteaa. Hyvin pian hän huomasi, ettei se ole hänen lajinsa ja otti lopputilin. Hän tuli kuitenkin takaisin parin vuoden päästä Voikkaan rakennusosastolle. Siellä hän ehti olla 12 vuotta.

"Minulla on ollut tosi hyvä tuuri työpaikkojen suhteen", Timo kertoo, "aina olen saanut parhaan mahdollisen koulutuksen ja opit työntekoon."

Jotain kuitenkin tuntui puuttuvan. Timo koki saavuttaneensa paljon, mutta ei osannut olla tyytyväinen.

OIKEA TIE LÖYTYI

Nyt hän tuntee olevansa oikealla tiellä. Työ on itsenäistä, vastuullista ja vapaata - myös yksinäistä, mutta sisältäen voittopuolisesti hyviä asioita. Yksinäisyys ei haittaa Timoa, hän viihtyy hyvin itsensä kanssa. "Tulenhan aina välillä ihmisten ilmoille, ja silloin on taas seuraa", hän toteaa.

Timo on osaava ja kätevä, hän tekee mahdollisimman paljon kunnostustöistä itse. "Erikoistyöt, kuten sähkö- ja putkihommat, on tietenkin teetettävä alan ihmisillä."

"Ihmisten välisessä kanssakäymisessä on tärkeintä kuuntelemisen taito", Timo sanoo. Hän ei välitä olla tekemisissä sellaisten ihmisten kanssa, joiden kanssa ei pysty puhumaan samaa kieltä - ei olla samalla aaltopituudella. On kanssaihmiä, joilta saa energiaa, ja niitä, jotka vievät sitä. "Valitsen

Timo Wass nauttii työstään erämajojen huoltajana ja kunnostajana.

TIMO WASS HALUAA MUISTUTTAA:

Elämä pitää elää

mieluummin ensimmäisen vaihtoehdon”, Timo toteaa.

Jokaisen on välillä hyvä pysähtyä miettimään asioita ja sitä, missä mennään. “On osattava nauttia hetkestä, siitä, että juuri nyt kevätaurinko paistaa.” Paha juttu on se, että kaiken takana on markkinavoimat ja raha. Ne vaativat tehokkuutta, nopeutta ja vauhtia kiihtyvällä tahdilla. “Paljon parempi olisi, jos kaiken takana olisi nainen, niinkuin laulussakin sanotaan”, Timo velmuilee.

Timon mielestä on tärkeää muistaa, että elämässä on muutakin kuin työnteko. Hän on ollut mukana melkein kaikessa muussa paitsi politiikassa. “Valta ei minua kiinnosta, en ole vallanhaluinen”. Liikunta on aina ollut tärkeimmässä päässä harrastusten joukossa. Timo haluaa kokeilla rajojaan: “Kun ottaa tosissaan, se antaa paljon”, hän väittää. Viime aikoina hän on pyöräillen kiertänyt lähi-

alueen järviä. Muutenkin luonnossa liikkuminen antaa hänelle voimia jaksamiseen.

“VIHREÄÄ” ELÄMÄÄ

Elämässä voi tehdä valintoja. Timo asuu Voikkaalla omakotitalossa ja remontoi toista, lähellä joen rannassa olevaa, muuttokuntoon. Nykyisen talon pihalla tepastelee kanoja ja vuohia. “Lemmikkieläiminä ne ovat nykyisin, olisi niitä enemmänkin, jos olisi aikaa hoitaa”, Timo kertoo. Kotona ei ole kodinkoneita helpottamassa askareita. “Olemme siitä vaimon kanssa yhtä mieltä. Elämme niin ‘vihreää’ elämää kuin on mahdollista.”

Timo haaveilee, että joen rannalle kunnostetussa talossa asuisi joskus heidän lisäksi sukua, eri ikäpolvissa. “Tilaa riittää, ja se olisi oikea tapa viettää elämää, ihan niinkuin ennen tehtiin.”

MUISTATKO NÄMÄ:

Linnasaari

Päijänteen Linnasaari sijaitsee 13 kilometriä Padasjoen kirkolta Tehin selällä. Siellä on erinomaiset mahdollisuudet mökkeilyyn, veneilyyn, uintiin, telttailuun ja ulkoiluun.

Linnasaarella on vuokrattavana kymmenen mökkiä, joissa on sähkölämmitys, liesi, jääkaappi, neljä vuodetta patjoineen ja huopineen sekä astioita. Käytettävissä on kaksi tavallista saunaa ja savusauna. Saareen pääsee käytettävissä olevilla soutuveneillä tai sopimalla erikseen kyydistä moottoriveneellä. Vuokra-aika on viikko ja vaihtopäivä maanantai. Mökit 1–5 sijaitsevat kalliolla ja mökit 6–10 rannan tuntumassa.

Mökkien vuokra on 81 e/viikko. Lomakauden ulkopuolella mökkejä vuokrataan myös viikonlopuksi hintaan 36 e/viikonloppu. Laskun mukana lähetetään tarkemmat ohjeet.

Varaukset notesilla tai puhelimitse **Erja Mäkinen**, puh. 020 415 0954.

Yyterin lomakylä

Merellinen lomailijan toivepaikka Yyterin lomarakennuksella noin 20 kilometriä Porin keskustasta.

Alueella on päärakennus, huoltorakennus, grillikatos, kioski, 3 saunaa, 2 tenniskenttää, lentopallokenttä, kahdeksanreikäinen hiekkagolf, jättikokoinen fortuna, 16-paikkainen asuntovaunuaalue sekä 21 lomarakennusta.

Päärakennuksessa on lomalaisten käytössä A-oikeuksin varustettu ruokailutila sekä oleskelutila, jossa on väri-TV ja videot.

Rantasauna, suihkutilat päärakennuksessa sekä huoltorakennuksen WC ja suihkutilat ovat lomalaisten käytössä päivittäin.

Kaikissa mökeissä on vähintään sähkölämmitys, keittomahdollisuus, jääkaappi ja kahvinkeitin. Niissä on astiat ruoanvalmistukseen ja ruokailuvälineitä majoituspaikkoja vastaava määrä.

Lomakausi on 1.5. – 30.9. Tuona aikana lomakylä on ensisijaisesti UPM-Kymmene-konsernin henkilökunnan käytössä. Lomakauden ulkopuolella voi mökkejä vuokrata erikseen sopimalla.

Majoitustilojen vuokra maksetaan kaksi viikkoa ennen varauksen alkua. Viikkovaraukset ovat ensisijaisia, vaihtopäivä maanantai. Varausmaksut: pienet mökit 25 e/vko ja muut mökit 100 e/vko.

Varauksia hoitaa T:mi Paulan Pidot, puh. 040-551 7505. Varausta tehdessäsi mainitsi olevasi UPM-Kymmene konsernista.

Lisätietoja intranetistä:

GroupNet -> Corporate functions -> Real Estates

Finlandia-hiihdossa hienosti pärjännyt voikkaalaiskvartetti Kimmo Kukkola (vas.), Kimmo Kuusisto, Jarkko Heimonen ja Seppo Kukkonen.

TEKSTI: ULLA PARIKKA, KUVA: SOILE KÄRHÄ

Suksilla suihkien menneen talven lumilla

Voikkaalaiset hiihtäjät ahke- roivat taas menestyksekkäästi menneen talven kisoissa. Monenlaista keliä ja kisa mahtui kauteen, joka oli kaikin tavoin vaihteleva. Myöhään tullut lumi vaikeutti lajiharjoittelua ja helmikuu taitaa jäädä historiaan harvinaisen "kesäisenä" talvikuukaute- na. Onneksi lunta saatiin runsaasti vielä maaliskuun puolella, ettei hiihtotalvi jäänyt ihan torsoksi.

FINLANDIA-HIIHTOA HELMIKUUSSA

Kisa hiihrettiin 23. helmikuuta. Huonon lumitilanteen takia hiih- dettävä matka oli tavanomaista ly- hyempi, 44 kilometriä. Aikaa meni kuitenkin huonon kelin ta- kia normaalisti, pyrytti lunta ja tuuli oli kova.

Voikkaalaiset menestyivät taas upeasti. Yli neljän tuhannen hiih- täjän joukosta Kimmo Kuusisto ja Seppo Kukkonen sujuttelivat kärkipaikoille, Kimmon sijoitus oli 28. ja Sepon 29. Kimmo Kuk- kola oli 61., Auvo Kouvo 179.,

Jarkko Niittymaa 365. ja Heli Niilola 556. Samasta yrityksestä neljä parasta hiihtäjää muodosta- vat tiimin, jonka sijoitus saadaan yhteenlasketuista ajoista. Tässä kisassa UPM-Kymmene Voikkaa oli hienosti toinen. Konsernin muutkin tehtaas menestyivät mu- kavasti yli sadan tiimin joukossa: 13. sijalle ylsi Kymi Paper Oy, Kaipola oli 23. ja Pietarsaari 34.

Finlandia-hiihdon lähtö tapah- tuu yhteislähtönä 500 hengen ryh- missä. Kuuma ryhmä lähtee ensi- mmäisenä. Lähtöhetki on mel- koista sullomista ja tallomista tyyliin nopeat syövät hitaat.

Joukkueen huoltajana toiminut Tapio Nikkilä metsästi Kimmo Kukkolan "hukassa" ollutta numerolappua vielä viime hetkillä. Tapio jonotti luukulla "epäselvät asiat", jonka edessä oli 50 metriä vihaisia miehiä, ja sai numerola- pun nipin napin ajoissa. Huono keli hiesti voittelijoita, myös voika- laisten suksia hoitanutta Lassi Kukkolaa. Onko luistoa tarpeeksi ja pitoa sopivasti, siinäpä onkin tie-

tämistä ja tuurillakin osuutensa.

Kisa on hieno kokemus, mutta järjestelyissä on pientä toivomi- sen varaa. Lähtöryhmät voisivat olla pienemmät, esim. 100 hen- keä. Tulospalvelussa olisi paranta- misen varaa, tänäkin vuonna tek- niikka petti eikä tulostaululla nä- kynyt tuloksia. Sitkeys kuitenkin palkitaan ja tulokset selviävät ajallaan.

TEHTAAN HIIHTOIHIIN RIITTI LUNTA

Kymin ja Voikkaan hiihdot hiih- dettiin 31. tammikuuta ja 6. maaliskuuta. Säiden kanssa oikutellut helmikuu jäi sopivasti väliin ja lunta oli hiihtämiseen mukavasti. Tuloluettelossa vilahtelevat tutut nimet.

Viiden tehtaas hiihdot järjes- tettiin Pilkanmaan Kuntotöyryssä 19. maaliskuuta kolmannen ker- ran. Tapahtuma ideoitiin aikanaan korvaamaan Kymenlaakson vies- tiä. Myllykoski Paper, Stora Enso Ingerois, Sunila Oy, Kymi Paper Oy ja UPM-Kymmene Voikkaa

kisaavat vuorovuosina Kuusan- koskella tai Anjalankoskella.

Tapahtuma hakee vielä muoto- aan. Kaikilta tehtailta ei ollut täl- läkään kertaa osanottajia ja koko porukasta oli noin puolet voikkaa- laisia. "Viesti varmaan vetäisi pa- remmin", tuumailivat hiihtäjät. Jo- tain on keksittävä, että mielenkiin- to osallistumiseen lisääntyisi.

UPM-KYMMENEN VIESTIHIIH- DOSSA VOITTO KOTIIN

Pilkanmaan Kuntotöyryssä 16. maaliskuuta hiihdettyä viestiä vauhditti luistava keli. Voikkaan I- joukkue hiihti selvään voittoon. Jokaisessa joukkueessa hiihtää 3 yleisen sarjan, 3 yli 35-vuotiaasta, 1 nainen ja 1 yli 45-vuotias. Kun- kin osuuden pituus on noin kolme kilometriä ja ensimmäinen hiihde- tään perinteisellä tyyllillä.

Voikkaalaisten mielestä heidän menestyksenä perustuu siihen, että joukkueessa on hyvät yleisen sarjan hiihtäjät ja koko joukkue on tasaisen hyvä. Voikkaan jouk- kuen Kimmo Kuusistolla oli kisan paras yksityisaika. Viestissä kisasivat Jämsänkoski, Kaipola, Kymi ja Voikkaa.

EUROOPAN TYÖPAIKKA- LIKUNNAN TALVIFESTIVAALIT KAJAANISSA

Voikkaalaiset kävivät 23.–24.3. näyttämässä mallia näissäkin ki- soissa. He nappasivat reilun voiton 3 x 10 kilometrin viestihiih- dossa ja hyviä sijoituksia henkilö- kohtaisilla 10 kilometrin matkoil- la. Kimmo Kuusisto ja Seppo Kukkonen hiihtivät kisan parhaat ajat, Kimmo vapaalla ja Seppo perinteisellä tyyllillä. Suksien voite- lusta vastasi Pentti Heimonen.

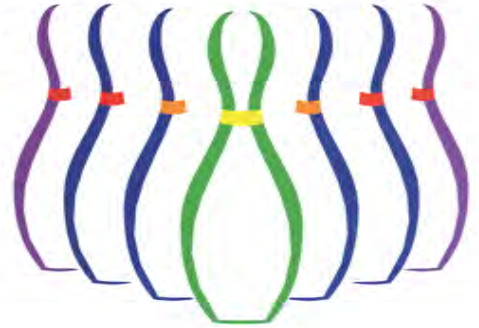
Hiihtolatu oli tehty lumetetuil- le kaduille ihan kaupungin kes- kusta. Latu oli hyväkuntoinen, ilma oli kaunis ja tunnelma hyvä. Kaiken kaikkiaan hieno tapahtu- ma, joka järjestetään joka toinen vuosi. Osanottajia oli parisensa- taa lähes kymmenestä Euroopan maasta. Voikkaalaiset osallistuivat tähän kisaan ensimmäistä kertaa.

Kymin arkkisalin keilaajat olivat käyneet keilaamassa pari kertaa vuodessa ystävyys-turnauksissa Heinolassa jo kahdeksan vuotta. Näillä kilpailumatkoilla syntyi ajatus oman keilaseuran perustamisesta.

Uusi keilailuseura kokoaa harrastajat

Vuorotyö antaa mahdollisuuden harjoitteluun päivällä. Juhani Nevalainen ja Veli-Matti Pynnönen ovat tulossa Kouvolan keilahallista.

Kymiläinen Keilailuyhdistys ry (KyMiKy) perustettiin huhtikuussa 2001.

Uuden keilaseuran puuhakkaana puheenjohtajana ja Kymin lajivastaavana toimii Veli-Matti Pynnönen ja sihteerinä Juhani Nevalainen. Muut perustajajäsenet ovat Markku Rantanen, Jarmo Salminen, Teuvo Sirenius, Ari Stadig, Jukka Tuomi, Ari Wahlberg ja Ari Virtanen. Kaikki perustajajäsenet ovat arkkisalin työntekijöitä. "Arkkisalin pienenemisen myötä porukka hajosi eri osastoille ja keilaajat halusivat pitää porukkinsa koossa", kertoo Veli-Matti.

Myös keilaajien halu harrastaa lajiaan enemmän puolsi oman seuran perustamista, koska vain rekisteröidyn yhdistyksen jäsenet voivat osallistua virallisiin keilailuihin järjestämiin tapahtumiin.

Innokkaita jäseniä on nyt 15. Omissa kisoissa voi pelata kuka tahansa ilman kilpailulisenssiä. Tarjolla on UPM:n mestaruuskisat, Firma SM ja ystävyysottelut.

Seurassa voi myös rekisteröityä valtakunnallisesti. Rekisteröi-

Kuusankosken keilahallissa pelattiin 6.4. Valtakunnan 5-sarja. Kymiläisestä keilailuyhdistyksestä oli mukana nelimiehinen joukkue, vasemmalta Pertti Nulpponen, Ari Wahlberg, Ari Virtanen ja Jarmo Salminen. Joukkuetta kilpailuissa yhdistää firman edustavat pelipaidat.

tymisen jälkeen on kilpailtu joukkuekilpailuissa ahkerasti. On osallistuttu paikalliseen Firmapuulaakiin ja Sarjamylyyn sekä UPM:n mestaruus- ja Firma SM-kilpailuihin, Valtakunnalliseen 5-sarjaan ja C-D-sarjan Suomen mestaruuskilpailuihin.

Yksilötasolla jäsenet ovat osallistuneet valtakunnallisiin kilpailuihin eri puolilla Suomea. Paras saavutus on viime vuodelta UPM:n keilamestaruuskisoista, jossa parikeilailussa saavutettiin 9. sija. Mukana oli 49 paria. Nelimiesjoukkueena saavutettiin 6. sija. Joukkueita oli kaikkiaan 23.

Seuraan odotetaan lisää väkeä, koska tiedetään, että Kymillä on keilaajia muuallakin kuin vain arkkisalissa. Uusi keilailuseura haluaa koota kaikki kymiläiset harrastajat yhteen, myös eläkeläiset sekä aloittelevat keilaajat ovat tervetulleita mukaan.

Jäsenistölle tullaan tarjoamaan valmennusta ja opastusta. Porukka harjoittelee sekä Kouvolan että Kuusankosken keilahallissa.

Sami Kaikko (vas.), Ari Leskinen ja "Pokko".

VOIKKAALLE MAAILMANMESTARUUS

"Pokko" kotiin -projekti meni nappiin

8.3.2002 jää UPM-Kymmenen historiaan päivänä, jolloin Voikkaan tehtaan jääkiekkjoukkue voitti Aarnikielkoturnauksen ja toi "Pokon" kotiin! "Pokko" on The Griffin Cup-kiertopalkinto.

Raflatac järjesti onnistuneesti tämän vuoden turnauksen Tesoman tuplahallissa Tampereella. Peliaika oli 2 x 20 minuuttia juoksevaa aikaa, voikkaalaisten osalle tuli neljä peliä viiteen tuntiin, joten ottelutahti oli kiihkeä. Alkukankeutta oli havaittavissa ensimmäisessä, Raflatac vastataan pelatussa pelissä. Matkajäykkyydestä huolimatta peli päättyi tasan 5-5. Seuraavaksi asetui vastaan Valkeakoski, joka kaatui selkein numeroin 7-1. Raflatac voitti lohkon paremman maalieronsa turvin.

Välierässä tuli vastaan lohkon voittanut Jokilaakso. Ottelussa oli vauhtia ja säpinää heti alusta alkaen; jokilaaksolaiset toivat kiekon näppärästi ylös luoden vaarallisia tilanteita tukuittain,

mutta niin vain kävi että Voikkaa teki ensimmäisen maalin. Ja toisen. Ja kolmannen. Ja neljännen pisti rankkarista sisään **Toivosen Pete**. Sitten alkoi myllyty; **Simpasen Jarno**, "Leijonakuningas Simba" torjui minkä ehti, mutta pari maalia saivat jokilaaksolaiset tehdyksi. Ottelussa ei tuomittu jäähyjä, vaan pelin nopeuttamiseksi aina rangaistuslaukaus. "Simba" torjui eleettömästi viisi rankkaria kuudesta. Upeaa! Loppusummerin soidessa taululla loistivat numerot 2-7 voikkaalaisten hyväksi. **Kimmo Ahtiainen** teki hattutempun, eli kolme maalia! Upeaa sekini! Ja niin mentiin loppuotteluun.

Tunnelma vaihtopenkillä oli päättäväisen jännittänyt; "Pokko kotiin!", kuului olevan projektin nimi. Sitten tuomari pudotti kiekon peliin ja jännitysnäytelmä alkoi.

Tamperelaiset tiedettiin etukäteen koviksi kiekkoilijoiksi - jo kaupungin mainekin velvoittaa. Mutta yllätys, yllätys; neljä en-

simmäistä maalia tekikin Voikkaa! Tamperelaiset vyöryttivät hyökkäyksiä voikkaalaisten pätyyn mutta joko puolustajat pakkottivat vastustajat kulmiin tai sitten "Simba" hoiti laukaukset eleettömän varmasti. Raflatac kavensi maalilla, Voikkaa vastasi tekemällä viidennen maalinsa. Lopputulokset 2-5 tekee oikeutta joukkueelle; yhteishenki oli aivan mahtava, sen aisti vastustajakin, eikä toisen erän loppupuolella voinut muuta kuin tyytyä kohtalonsa. "Pokko" palasi kotiin!

Voittajajoukkueessa pelasivat **Mika Aho**, **Kimmo Ahtiainen**, **Riku Autio**, **Kimmo Hilden**, **Jorma Holmi**, **Kim Joutjärvi**, **Sami Kaikko**, **Pekka Koirikivi**, **Vesa Koskinen**, **Kari Kossila**, **Mika Kuusisto**, **Ari Leskinen** (kapteeni), **Reijo Niemi**, **Teemu Niskanen**, **Jarno Simpanen**, **Marko Sipola**, **Petri Toivonen** (varakapteeni).

Joukkuetta johtivat **Markku Puranen** ja **Jukka Taiponen**.

Voikkaan konekorjaamon joukkue voitokas salibandyssä

UPM-Kymmenen Kuusankosken tehtaitten osastojen välinen salibandyturnaus pelattiin Kuusankosken urheilutalolla lauantaina 6.4. Turnaukseen osallistui 6 joukkuetta. Osallistuneet joukkueet koostuivat seuraavista osastoista: Vo konekorjaamo, HIPA, C3, Vo Jets, Tietohallinto ja Kni konekorjaamo.

Ottelut olivat erittäin tasaisia. Turnauksen voitti Voikkaan konekorjaamon joukkue, jossa pelasivat **Antti Kansikas**, **Ari Piira**, **Vesa Volanen**, **Ari Leskinen**, **Marko Konttila**, **Jorma Holmi** ja **Mika Aho**.

Joukkueiden sijoitusjärjestys: 1. Vo konekorjaamo 2. HIPA 3. C3 4. Vo Jets 5. Tietohallinto 6. Kni konekorjaamo.

Finalistit Esa Peltomäki (vas.) ja Raimo Ruuskanen arpoivat eli "teikkaavat" aloitusvuoron.

Kymin 1. joukkue voitti mestaruuden Kaisabiljardissa

UPM-Kymmene Kaisabiljardin mestaruuskilpailut pidettiin 23.–24.2. Kuusankoskella. Joukkuekilpailun lopputulokset:

1) Kymi Paper 1. joukkue: 10 voittoa/815 pistettä. Joukkueessa pelasivat **Hannu Ollila, Jarmo Lahtinen** ja **Juhani Tuviala**, 2) Pietarsaari: 8/850, **Huopana, Mänttari, Autioniemi**, 3) Pellos: 8/721, **Jordan, Lahnasalo, Taavitsainen**, 4) Kymi Paper 2: 4/418

Pentti Nokelainen, Pentti Pasanen, Sakari Kovanen, 5) Voikkaa 3: 4/388 **Juha Vainio, Kauno Pessa, Jorma Virtanen**, 6) Kymi Paper 3: 3/366 **Raimo Lahtinen, Pekka Lehtonen, Perttu Kero**, 7) Voikkaa 1: 3/349 **Martti Ollikainen, Lauri Korpelainen, Pekka Tujunen**, 8) Voikkaa 4: 2/279 **Aulis Auvinen, Petteri Pakkanen, Jarmo Kontkanen**.

HENKILÖMUTISET

KYMI PAPER OY

Asiakaspalveluosastolla on 1.3. tehty seuraavat nimitykset:

Terttu Niilo-Rämä on nimetty Business Support Assistentiksi, vastuualueenaan myynnin toimitusketjun valvonta ja kehittäminen.

Leena Vierros on nimetty palvelusihteeriksi, vastuualueenaan asiakastilausten toimitustäsmällisyyden kehittäminen ja valvonta.

Terttu Niilo-Rämä ja Leena Vierros raportoivat Business Support Manager **Leena Elojärvelle**

UPM-Kymmene viestinnän organisaatioon asiakasviestinnän tiedottajana kuuluva **Leila Karhu-Pälvisalo** raportoi paikallisissa asioissa Leena Elojärvelle.

Terttu Niilo-Rämä

Leena Vierros

Leena Elojärvi

Leila Karhu-Pälvisalo

UPM-KYMMENE

Marita Perttu on nimetty UPM Satin -tuotteiden tuotepäälliköksi 1. toukokuuta alkaen. Hän johtaa UPM Satin -tuotteiden kehitystä ja menekinedistämistä tiiviissä yhteistyössä myyntiverkoston ja MFC-tehtaiden eli Augsburgin, Jämsänkosken, Stracelin ja Voikkaan kanssa. Hänen toimipaikkansa on Stracel ja hän raportoi Stracelin tehtaanjohtaja **Philippe Gaudronille**.

UPM Satin -tuotteiden kilpailuvyyn parantamiseksi ja myyn-

nin tehostamiseksi aloitetaan projekti, jota Marita Perttu johtaa. Projektiin liittyvissä asioissa hän raportoi aikakauslehtipapereiden markkinointijohtaja **Hans Sohlströmille**.

Edellisen lehden ilmestymisen jälkeen tietoomme tulleet kuolleet eläkkeensaajat:

Veikko Gammelin, 80, Voikkaan puuhiomo (kuollut 2.2.), **Heikki Joensuu**, 80, kuljetus (9.2.), **Mauri Kollanus**, 75, konekorjaamo (25.2.), **Impi Lindström**, 86, PK 7 (19.2.), **Vilho Louko**, 76, Voikkaan puuhiomo (21.2.), **Timo Marttila**, 52, paperitehdas (20.2.), **Erkki Perätalo**, 87, kuljetus (6.3.), **Tulle Solio**, 94, Self Copy (2.3.), **Eeva Ukkonen**, 74, rakennusosasto (15.2.), **Mirjam Vallenius**, 74, PK 7 (24.2.), **Pertti Vesalainen**, 72, Voikkaan paperitehdas (18.3.), **Viljo Virtala**, 78, voimaosasto (29.1.).

Painehiomon hoitaja **Aimo Lappalainen**, 53, Voikkaan tehtaalta kuoli 6.3.

KYMI PAPER OY

Päällystyskoneen käyttäjä **Pertti Arvila** paperitehdas (35 palvelusvuotta), siivooja **Tuula Backman** rakennusosasto/siivous (28), A4-järjestelijä **Veikko Henttonen** arkkisali (40), A4-järjestelijä **Marjatta Holmberg** arkkisali (29), kehitysesimies **Jaakko Joutjärvi** sellutehdas (43), asentaja **Tapio Koskinen** koneosasto (36), pakkaaja **Marjatta Lehtonen** arkkisali (38), postitusapulainen **Raija Liski** konttoripalvelu (29), jälkileikkurinkäyttäjä **Seppo Lommi** paperitehdas (33), käy-

töntarkkailija **Irma Ojala** paperitehdas/laboratorio (32), laboratoriotyöntekijä **Markku Saarela** sellutehdas/laboratorio (35), pituusleikkurin apulainen **Irma Tvilling** paperitehdas (30), A4-valmistaja **Briitta Tähtinen** arkkisali (40).

UPM-KYMMENE, VOIKKAA

Etupakkaaja **Mauno Arkko** paperitehdas (40 palvelusvuotta), masankäsittelijä **Veikko Herrala** paperitehdas (38), työkoneenkuljettaja **Paavo Kauppila** kuorimo (16), kuljetustyöntekijä **Onni Lappalainen** kuljetus (31), siistijä **Riitta Makkonen** puhtaanapito (28), toimiston esimies **Seija Raatikainen** höyryvoimalaitos (30), koneenhoitaja **Pentti Simola** PK 16 (41), siistijä **Marja-Leena Sirén** puhtaanapito (27).

Tarkennus

Paperivirran Eläkepäiville-osastossa mainittiin 31 vuotta palvelleen **Tenho Rihun** ammatiksi polttoainekäsittelijä. Viime vaiheessa Rihu työskenteli kuitenkin pääasiassa turbiinihoitajana.

HYVÄT KULJETUSVETERAANIT!

Kaikki te eläkeläiset ja "putkilaiset", jotka olette työskennelleet Kymin kuljetuksella, Kuusanniemessä, rautateillä, Voikkaalla sekä kuljetusvälinekorjaamolla, olette tervetulleita

Uranpirtille tiistaina 4.6. kello 13.00

Vietetään yhdessä mukava iltapäivä saunoen ja seurustellen. Tarjolla on kahvia, virvokkeita ja pikkusuolaista. Tervetuloa mukaan tapaamaan tuttuja!

"KOUKKUPOLVET"

Lämmin kiitos muistamisesta jäädessäni eläkkeelle.

Mauno Arkko

Kiitos muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Lasse Tuviala

Kiitos muistamisesta.

Veikko Helenius

Kiitos.

Kari

Kiitos Teille kaikille muistamisesta merkkipäivänäni.

Markus Hernesniemi

Lämmin kiitos 48 vuoden yhteistyöstä.

Ilkka Laurila

Kiitos teille kaikille monien vuosien yhteistyöstä ja muistamisesta jäädessäni eläkkeelle.

Pekka Kiviluoto

Kiitos työtovereille menneistä vuosista ja muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Pentti Simola

Kiitoksia merkkipäiväni muistamisesta.

Jorma Kuusenoksa

Riittääkö energia?

PELURI

Energiakeskustelut nousevat pintaan aika ajoin. Energian kulutusta on välitöntä ja välillistä. Energian kulutus on välitöntä, jos sen kaikesta käytöstä ja kustannuksista vastaa ihminen itse, kuten asunnon ja veden lämmitys. Tällöin myös kustannuksista säästäminen tulee usein mieleen.

Keinot ovat tutut ja niitä on monia. Yksi hyvä keino on alentaa huonelämpötilaa yksi aste. Säästö on tällöin 5 prosenttia kustannuksista ja elämisen laatuakin paranee, kun ei oleskella liian lämpöisessä.

Energian kulutuksesta on vaikea saada selkeää käsitystä käytettyjen polttoaineiden moninaisuuden vuoksi. Vertailun helpottamiseksi on otettu käyttöön mittayksikkö, jonka perusteena on se energiamäärä, joka saadaan tonnista raakaöljyä. Maapallon jokainen ihminen kuluttaa noin kaksi tonnia raakaöljyä. Me suomalaiset käytämme hieman yli kuusi tonnia. Kotitalouksilla energiankulutuksesta yli puolet on välillistä eli tavaroiden ja palvelujen tuottamiseen käytettyä energiaa.

Maailman energiakulutus kasvaa 2 prosenttia vuodessa. Näin käy, vaikka teollisuusmaiden energian tehotarve yleisesti alenee. Globaalisti energiantuotannon yksi suuri ongelma on kasvihuonepäästöt. Valtioiden sitoumukset päästöjen pienentämiseksi ovat vahvistamatta, mittausten menetelmät ja sanktiot määrittelemättä. Ja taitavat globaalilla tasolla aika pitkäksi aikaa jäädäkin sopimatta. Siksi erisuuntaisia ovat eri valtioiden painopisteet energian alalla.

Suomi on viime vuosina onnistunut hienosti pyrkimyksissään päästöjen hillitsemisessä. Se ei kuitenkaan ole ollut ilmaista. Mutta ymmärrys jälkipolvien elämän turvaamiselle lisääntyy koko ajan.

Suomen energiatarve on viime vuosina kasvanut ennakoitua nopeammin. Sen myötä on valtakunnan tasolla noussut keskustelu ydinvoimasta. Ydinvoima on kiistanalainen energiamuoto, mutta sitä ei sovi tunnesyillä siirtää syrjään. Selkein etu ydinvoimalla on kasvihuoneilmiötä ajatellen. Lisäksi öljyn ja kaasun

hintariskit ovat seikka, joka pakottaa vaihtoehtojen miettimiseen.

Uskon, että tulevaisuus tuo uusia ratkaisuja seuraavien ydinvoimalaitoskukupolvien ja niiden polttoaineiden sekä fuusioteknologian myötä.

Paikkakunnalla energian saanti on turvattu. Kymin Voima on siitä hyvä esimerkki. Vaikka voimala onkin pääasiallisesti suurteollisuuden käyttöön, niin se lisää myös suurteollisuuden ja yhteiskunnan yhteistoimintaa, joka kelpaa maassamme esimerkiksi laajemminkin.

Julkisella sektorilla on merkittävä energiapolitiittinen rooli, joka painottuu luonnollisesti huoltovarmuuteen ja energian saatavuuteen.

Energian tarve kasvaa. Energian saatavuudesta on huolehdittava kaikki vaihtoehdot punniten.

Peluri tarkastelee kuusankoskelaista paperiteollisuutta ja siihen liittyviä asioita ulkopuolisin silmin. Kannanotot eivät välttämättä heijasta Kymi Paper Oy:n tai Voikkaan tehtaan mielipiteitä.

PAPERI

TOIMITUS UPM-Kymmene Oy:n Kuusankosken tehtaitten viestintä, 45700 Kuusankoski, puh.vaihde 0204 15 121, telekopio 0204 15 2186. **PÄÄTOIMITTAJA** Reijo Virta, puh. 0204 15 2168, e-mail: reijo.virta@upm-kymmene.com **TOIMITUSSIHTEERI** Ulla Parikka, puh. 0204 15 3262, e-mail: ulla.parikka@upm-kymmene.com **LEHDEN ULKOASU** Ulla Parikka, puh. 0204 15 3262, e-mail: ulla.parikka@upm-kymmene.com **TOIMITUSAVUSTAJA** Ulla Ekholm, puh. 0204 15 2161, e-mail: ulla.ekholm@upm-kymmene.com **OSOITTEENMUUTOKSET JA ILMOITUSASIAT** Ulla Ekholm, puh. 0204 15 2161, e-mail: ulla.ekholm@upm-kymmene.com **KIRJAPAINO** Esa Print Oy, Ilmarisentie 7, 15101 Lahti, puh.vaihde (03) 5839 600. **VÄRIKOTTELUT** Repronet Oy, 15100 Lahti, puh. 03-382 1404. **TOIMITUSKUNTA** Kymi: Maarit Lahtinen, Keijo Lehtoranta. Voikkaa: Juha Marttila, Soile Kärhä, Arto Ahlberg. **PAPERI** kannet: NOVAtch Gloss 150 g/m², kaksoispölyllistetty painopaperi, sisus: NOVAtch Single Matt 100g/m², konepäällystetty mattakalanteroitu painopaperi. **LEHDEN SUORAANUMERO** Lehteen tarkoitetun aineiston on oltava perillä toimituksessa viimeistään 17.5.2002. ISSN 1458-1507.

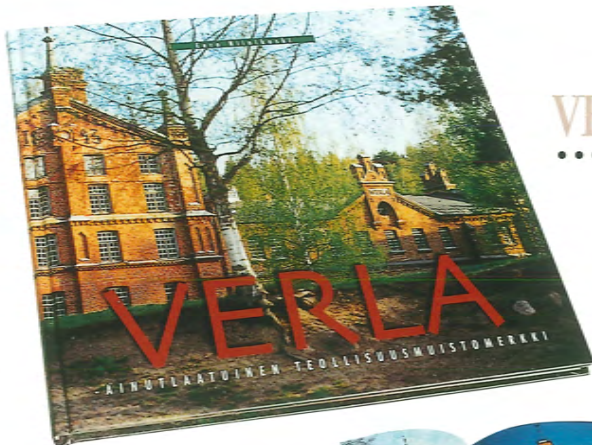
1 9 7 2 **M** 2 0 0 2
museona 30 vuotta

Eilinen elää Verlassa.

Verlan ainutlaatuinen ruukkikylä Pohjois-Kymenlaaksossa sai vuonna 1996 harvinaisen kunnian tullessaan valituksi UNESCO:n maailmanperintökohdeeksi. Miksi - sen ymmärrät heti Verlaan tullessasi. Kierros vanhassa puubiomossa ja pabvitehtaassa on niin elävä katsaus historiaan, että voit melkein kuulla työn äänet. Lukemattomat yksityiskohdat, kuten Verlan Marian jalanjäljet lattialankuissa, antavat aihetta kiehtoviin tarinoihin. Arvokas Patruunan Pytinki kauniin puutarhan vartijana henkii ravintoloiheen kartanotunnelmaa. Näyttelytilat, pikkupuodit ja kahvila ovat kokemus sinänsä.

Tänä vuonna Verla juhlii museon täyttäessä 30 vuotta.

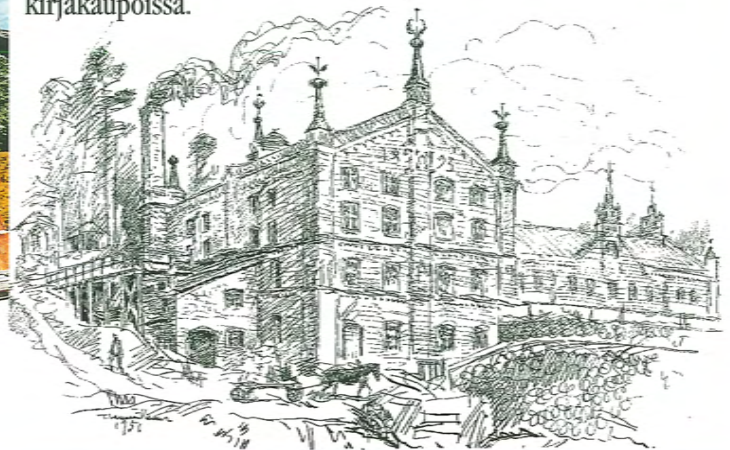

VERLA-KIRJA

Ensimmäinen Verlasta kertova kirja on ilmestynyt kesäkuussa 2001.

Teoksen on suunnitellut ja kirjoittanut Verlan intendentti Eero Niinikoski. Uusimman tutkimustiedon lisäksi teoksessa on runsaasti aikaisemmin julkaisematonta piirros- ja kuvamateriaalia.

Kirjaa on saatavana myös englannin- ja saksankielisenä. Sitä myydään Verlan tehdasmuseossa sekä hyvinvarustetuissa kirjakaupoissa.

Avoimna ti-su 2.5.-15.9.2002 klo 10 - 18.

Opastetut kierrokset alkavat tasatunnein.

Ryhmävaraukset ja tiedustelut puh. 0204 15 2170.

VERLA

VERLAN TEHDASMUSEO
Jaala

www.verla.fi